

AMAWULIRO AMASA NG' OMAAKO OWEYAGAWANDIIKIRE Enyanjula

Ekitabo *aMawuliro aMasa ng'oMaako oweyagawandiikire*, kimo oku bitabo ebina ebiri omu Ndagaano eMpyaka ebisonzola oku bwomi bwa Yesu Kurisito. Nabuli kitabo ekimo kwebyo bakyeta bati, "Mawuliro ag'amazima," amakulu gaakyo "mawuliro amasa." AMawuliro aMasa ago bagawandiikire ng'oYesu amalire okufa, era abagawandiikire babbaire Matayo, n'oMaako, n'oLuuka, n'oYokaana.

Ekitabo *aMawuliro aMasa ng'oMaako oweyagawandiikire* niikyo ekikira obumpi omu bitabo ebina eby'aMawuliro aMasa. Era bakikakasa bati, omu bitabo ebyo ebina, ekya Maako niikyo ekibasookere okuwandiika, era bakiwandiikire aakati w'omwanka 65-70 oluzwanyuma lw'okubyala oKurisito. Abakugu omu by'eBbaibbuli bangi baikiriryu bati, ekitabo kinu bakiwandiikiire mu Looma n'ekigendererwa ky'okwiriyamu Bakurisitaayo maani.

OMaako, era ogubamaite ng'oYokaana oMaako niiye eyawandiikire ekitabo kinu. Era yakoleranga aamo n'omutume oPawulo n'oBbanabbaasi, neye enfumaye yaikire oweyalekere olugendo lwabwe olw'okulaabba aMawuliro aMasa (Bik 13:13). OMaako oyo, babbaire bamumaite bati mukaagwa wa Peetero

(1Pe 5:13). Era ibo abakugu omu by'eBbaibbuli baikiriry a bati, oMaako yawandiikire eino bintu oPeetero ebiyatmulanga olw'okubba, tiyaboineku oYesu amaiso oku maiso.

Om u kitabo kinu, oMaako amaani agamalira ku byamagero bya Yesu ebyabbaire biraga obwezyebwe ng'oMwana wa Kibbumba. Era alaga obwezye bwa Yesu omu ngeri egyayegesamu, omu kubbinga emizimu oku bantu, n'okusoniya ebibbibibi by'abantu.

Engeri egibyeacaanamu

1. Enyanjula (1:1-13).
2. Ebikwata oku buweererya bwa Yesu oweyabbaire ng'ali omu Galiraaya (1:14-8:21).
3. OYesu ng'ayaba e Yerusaalemi (8:22-10:52).
4. Ebikwata oku biseera bya Yesu oweyabbaire omu Yerusaalemi, ng'otwaliiryemu n'okufaakwe n'okuzuukirakwe (11:1-16:8).

*OYokaana oMubatizi ayebulya enzira
(Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Yok 1:19-28)*

¹ Ganu niigo aMawuliro aMasa agakwata oku Musengwa, oYesu Kurisito oMwana wa Kibbumba.*

² Gatandiikire ng'onaabbi Isaaya oweyawandikire ebyo oKibbumba ebiyakobere oMwanawe ati:

“Obone, ntuma omukwenda wange
akwekubbembere okukwewulirya enzira e gyoyaba.

* **1:1 1:1** EBiwandiike ebimo eby'eira tibyongeraku biti, oMwana wa Kibbumba. **1:2 1:2** Mal 3:1

3 Era niiye oyo atumulira omwidungu n'eigono eryaminkirira ati,
 'Mutegeke oluguudo lwa Musengwa aiza,
 muteereerye amanzirage.' "

4 Omukwenda oyo yabbaire Yokaana oMubatizi eyabonekeire omwidungu, era ng'alaabba eeri abantu beenenye era bababatize, kaisi OKibbumba abasoniye ebikole byabwe ebibbibibbi.

5 Abantu ni bazwanga omu byalo by'omu Buyudaaya mwonamwona, n'omu kibuga e Yerusaalemi, ni baabanga e giri oYokaana, ni babbutulanga ebikole byabwe ebibbibibbi era n'ababatiziranga omu Mwiga oYoludaani.

6 OYokaana oyo yazwalanga ekizwalo ekibakolere omu byoya bya kisolo ogubeeta ongamira, ng'omu nkende yeesiba musipi gw'eidiba. Era yaalyanga nzige n'omujenene gw'enzoki egy'omu kigona.

7 Abantu yabalaabbiranga ati, "Waliwo ankraku obwezye aali kwiza oluzwanyuma lwange, nze oguntasaanira naire okukotama okusibindula obusibiro bw'engaitoye ni ngitoola omu bigerebye.

8 Nze mbabatiza n'amaizi, neye iye yalibabatiza na Mwoyo oMutukulye."

*Okubatiza n'okukema oYesu
 (Mat 3:13-4:11; Luk 3:21-22; 4:1-13)*

9 Omu naku egyo, oYesu n'azwa omu kabuga k'e Naazaleesi omwitwale ly'e Galiraaya, n'ayaba oYokaana n'amubatizira omu mwiga oYoludaani.

10 OYesu nga yankuzwa omu maizi, n'abona eigulu nga lyeigula, era n'oMwoyo oMutukulye ng'amwikaku ooti njiiwa.

11 Eigono ni lizwa omwigulu nga likoba liti, "Niiwe oMwana wange omutake, era ogunsiima eino."

12 Awo amangu ago oMwoyo oMutukulye n'asindika oYesu omwidungu,

13 n'amalayo enaku 40 ng'oSitaani amukema. Yabbaire aamo n'ebisolo by'omu kigona neye ng'abamalaika bamulabirira.

*OYesu atandiika okwedgesya omu Galiraaya
(Mat 4:12-17; Luk 4:14-15)*

14 Awo nga bamalire okwigalira oYokaana omu mabbusu, oYesu n'ayaba omwitwale ly'e Galiraaya, n'alaabbanga eeri abantu aMawuliro aMasa agazwa eeri oKibbumba,

15 ng'abakoba ati, "Ekiseera ekimwabbaire mukumiriire kituukire; ekitegeeza kiti, ob-wakabaka bwa Kibbumba bwigereire. Kale, mwenenye era mwikiriryе aMawuliro aMasa ag'engeri y'okwingira omu bwakabaka obwo."

*OYesu ayeta abazibuli abana
(Mat 4:18-22; Luk 5:1-11)*

16 Lumo, oYesu owejabbaire ng'abita oku mbale kw'enyanza oGaliraaya, n'abona oSimooni n'omugandawe Andereya nga batega aka-timba omu nyanza olw'okubba babbaire bazibuli.

1:11 1:11 Nta 22:2; Zab 2:7; Isa 42:1; Mat 3:17; 12:18; Mak 9:7;
Luk 3:22 **1:15 1:15** Mat 3:2

17 Awo oYesu n'abeeta ati, "Mwize mubbe beegi bange! Nalibasuua bazibuli b'abantu omu kifo ky'abazibuli b'enyanji."

18 Era amangu ago ni baleka aawo obutimba bwabwe, ni baaba naye.

19 Tete oweeyeyongeireku omumaiso butyayi buti, n'abona oYaakobbo n'omugandawe oYokaana, abataane ba Zebedaayo, nga bali omu lyato bakwania obutimba bwabwe.

20 Amangu ago bona n'abeeta. Owebawuliire ng'abeeta, ni baleka aawo oitewaabwe oZebedaayo n'abapakasibe omu lyato; batyo bona ni basuuka beegi ba Yesu.

OYesu abbinga omuzimu oku muntu

(Luk 4:31-37)

21 Awo oYesu n'abeegibe ni batuuka omu kibuga e Kaperenawumu. ESaabbaato oweyatuuukire, oYesu n'aingira omwikumbaaniro ly'aBayudaaya omubeegeseryanga eby'ediini, n'atandiika okwegesya.

22 Abantu abamuwlisisyanga ni beewunyanga ino engeri egyayegesymu olw'okubbayayegesyanga ng'onanyere obwezye, nga tali ooti bakugu omu by'aMateeka ga Musa.

23 Kaisi omwikumbaaniro omwo mwabbairemu omuntu aliku omuzimu. Omu kaseera ako, n'aceera ino ati,

24 "Otubbaire niki iwe Yesu ow'e Naazaleesi? Oizire kutujigirica? Okoba oti tinkumaite? Niiwe oMutukulye oyo azwa eeri oKibbumba."

25 Neye oYesu n'agukaawuukira ati, "Osirike mangu, n'omuntu onu omuzweku!"

26 Omuzimu ni gusukunsulya ino omuntu oyo, era ni gwasyamika omulundi gumo, ni gumuzwaku.

27 Era bonabona ababbairewo ni bawuninkirira nga beeбуulyangana bati, "Enjegesyaye enu nga mpyaka! Aate eizwire bwezye! Alagira n'emizimu ni gimuwulira! Muntuki onu?"

28 Okuzwa n'olwo, okufumakwe ni kusaalaanira omwitwale ly'e Galiraaya lyonalyona, n'oku mirirano.

OYesu alamya abalwaire bangi

(Mat 8:14-17; Luk 4:38-41)

29 OYesu oweyawazwire omwikumbaaniro, n'ayaba n'oSimooni n'Andereya omu nyumba yaabwe aamo n'oYaakobbo, n'oYokaana.

30 Yabbaire yankutuuka ati, ni bamukohera bati omaaye wa muka Simooni yabbairewo ng'omusuuja gumuluma ino.

31 OYesu n'ayaba e gyali, n'amukwata oku ngalo, n'amusetuca. Awo, omusuuja ni gulama, era n'atandiika n'okubainula.

32 Akanaigulo, ng'eisana ligwire, ni bamuleetera abalwaire bonabona, n'abo ababbaireku emizimu.

33 Era abantu ab'omu kibuga ekyo bonabona ni bakumbaanira e nza oku mulyango.

34 N'alamya bangi ababbaire n'endwaire egya buli ngeri. N'ababbaireku emizimu, n'agibabbingaku nga tagiikiriry kaadi kutumula olw'okubba gyabbaire gimumaite.

OYesu alaabba omu Galiraaya

(Luk 4:42-44)

³⁵ Eizo waaku, oYesu yalamukire makeezi pwi, obwire nga bukaali okuca, n'awuluka, n'ayaba omu kifo ekinambulamu abantu n'abba eeyo ng'asaba oKibbumba.

³⁶ Owekwaceire, oSimooni n'abainaye ni baaba nga bamunoonia.

³⁷ Owebamuboine, ni bamukoba bati, “Abantu bonabona bakunoonia.”

³⁸ Neye iye oYesu, amantabafaaku, n'abairamu ati, “Twabe omu bubuga obundi obuliraine aanu eeyo yona ndaabbeyo olw'okubba ekyo niikyo ekyagirire ni njiza.”

³⁹ Atyo n'atambula omwitwale ly'e Galiraaya lyonalyona ng'alaabba omu makumbaaniro gaabwe, n'abantu ababbaireku emizimu ng'agibabbingaku.

*OYesu alamya omugenge
(Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)*

⁴⁰ Awo omugenge[†] n'aiza e giri oYesu, n'akoma amazwi ng'amwegairira ati, “Musengwa, mmaite nti oyezya okundamya, owoobba ng'otakire.”

⁴¹ OYesu ekisa ni kimukwata, n'agolola engalo n'amukwataku, n'amukoba ati, “Ntaka. Kale olame!”

⁴² Amangu ago, ebigengebye ni bimuwaaku, era n'alamira nakimo.

⁴³ OYesu n'amuseebulirawo, era n'amusisiitira ino

1:39 1:39 Mat 4:23; 9:35 [†] **1:40 1:40** Ebigenge, bulware obwasuucanga omuntu okubba timulongoole okusinzirira oku mateeka g'eKiyudaaya.

44 ati, “Ekyo tokikoberaku omuntu kadi moiza, wazira oyabe weeyanjule e wa kabona, era ng’oMusa oweyalagiire, oweeyo n’ekyokuwaayo ekyokwetukulya kaisi bakakase bati olamire.”

45 Neye tete, omusaiza oyo oweyaabire, yatandiikire kusasya wonawona ng’oYesu oweyabbaire niiye amulamirye. N’olwekyo, oYesu nga takaali ayezya okwingira omu kibuga omu lwatu, olw’okutya abantu okumumigirirya. Yaabbanga mbale mbale eeyo omu bifo ebinambulamu bantu. Neye era, eeyo yona abantu ni bamusengereryangayo, nga bazwa nabuli wantu.

2

*OYesu alamya omulwaire eyasanyalaire
(Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)*

1 Nga wabitirekuuwo enaku, oYesu n’akanga omu kibuga e Kaperenawumu. Abantu owebawuliire bati akangire e ika,

2 ni bakumbaana bangi ino, nga n’omu lugaga tibakaali baweeramu. OYesu oweyabbaire ng’abalaabbira ekibono kya Kibbumba,

3 ni waizawo abantu bana nga bagingire omulwaire asanyalaire, bamumuleeteire.

4 Owebakayire okumutuuca oYesu egiyabbaire, olw’ekiziima ky’abantu, ni babiikula ekitundu ky’ekisooto ky’enyumba, okuteeba oYesu egiyabbaire. Ni babitya omulwaire oyo omu kiwundu ekyo ng’alambaire oku mukeeka okubamuleeteire.

5 OYesu oweyaboine okwikirirya kwabwe, n'akoba asanyalaire ati, "Mwana wange, nkusoniyire ebikolebyo ebibbibibbi."

6 Abakugu omu by'aMateeka ga Musa ababbaire batyaime aawo, olwo ni baseega omu myoyo gyabwe bati,

7 "Onu abba atya okutumula atyo? Atumula omu ngeri ezumirira oKibbumba! Naani ali n'obwezye okusoniya ebikole ebibbibibbi okutoolaku oKibbumba?"

8 Amangu ago, oYesu, omu mwoyogwe, n'ategeera ebyabbaire omu biseego byabwe. Iye awo niiye okubakoba ati, "Lwaki mwebuulya ebintu ebyo omu myoyo gyanywe?

9 Oku bibiri binu kiriina ekikalanguki eino okutumula ni kibbaawo; kukoba asanyalaire nti, 'Nkusoniyire ebikolebyo ebibbibibbi,' ooba nti, 'Osetuke, weetike omukeekagwo oyabe?'

10 Aale atyanu oleke mbalage nti oMwana wa Muntu, ali n'obwezye okusoniya ebikole ebibbibibbi oku kyalo kunu." Era awo n'akoba asanyalaire ati,

11 "Osetuke! Oginge omukeekagwo, era okange e ika!"

12 Amangu ago, omusaiza n'ayemerera, bonabona nga babona, n'aginga omukeekagwe, n'atambula. Bonabona ni bawuninkirira, ni bawuuja oKibbumba, ni bakoba bati, "E! Titubonangaku ekintu ekiti!"

*OYesu ayeta oLeevi
(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)*

¹³ Olundi oYesu n'airayo oku mbale kw'enyanza ey'e Galiraaya, abantu nga bali kwabanga bangi ino e gyali, era ng'abeegegesya.

¹⁴ Oluzwanyuma oweyabbaire ng'atambula, n'abona oLeevi, omusolooji wa musolo, omutaane w'Alufaayo, ng'atyaimo omu yaafeesi ya musolo. OYesu n'amukoba ati, "Oize otambulenge na nze." OLeevi yena n'asetukiramu n'ayaba naye.

¹⁵ Oluzwanyuma, oYesu n'ayaba n'abeeegibe e wa Leevi oku kiinulo. Abasolooji ba musolo bangi, n'abakola ebikole ebibbibibbi, ni baaba naye, era bonabona ni batyama okulya n'oYesu n'abeeegibe.

¹⁶ Abamo oku bakugu omu by'aMateeka ga Musa ab'omu kibbula ky'aBafalisaayo, owebaboine oYesu ng'aliira aamo n'abakola ebibbibibbi, n'abasolooji ba musolo, ni babuulyaabeeegibe bat, "Lwaki oyo aliira aamo n'abakola ebikole ebibbibibbi ooti baabo abasolooji ba musolo?"

¹⁷ OYesu oweyawuliire ekibabuulya, iye onanyere n'abairamu ati, "Aboomi tibeetaaga omusawo, wazira abalwaire. Abatuukiriryetiniibo abenaizire okweta beenenye, wazira abakola ebibbibibbi."

*OYesu bamubuulya oku kusiiba
(Mat 9:14-17; Luk 5:33-39)*

¹⁸ Omu kiseera abeegi ba Yokaana oMubatizi n'aBafalisaayo ekibabbaire basiibiramu, abantu abamo ni baiza e giri oYesu, ni bamubuulya bat, "Lwaki abeegi ba Yokaana oMubatizi n'abeegi b'aBafalisaayo basiiba, kaisi ababo ni batasiiba?"

19 OYesu, okutaka okubalaga ati iye n'enjegesyaye empyaka tibakwatagana n'obulombolombo bw'ekifalisaayo, n'abairamu n'engero ginu ati, "Abageni abeete oku mbaga y'obugole tibayezya okusiiba ng'omugole omusaiza akaali ali nabo.

20 Neye ekiseera kyalituuka ni babatoolaku omugole oyo, kaisi olwo ni basiiba omu biseera ebyo.

21 "Omuntu takubbira omu kizwalo ekikaire ekiraaka ekiyaaka ekibakaali okwozakuumu, olw'okubba owekyekaza, kyezya okukanula ekizwalo, kaisi ekituli ni kyeyongera okugalama.

22 Era enviinyo empyo tibagisuka mu bisawo* byagyo eby'amadiba ebikaire. Singa ekyo bakikola, gabyata, kaisi n'ofiirwa enviinyo egyo n'ekisawo kyaku. Enviinyo empyo bagisuka mu bisawo byagyo ebiyaaka."

OMwana wa Muntu ali n'obwezye oku Saabbaato

(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)

23 Lumo, oYesu yabbaire abita omu kasinde akabbaire omu musiri gw'engaano oku Saabbaato, abeegibe abeyabbaire atambula nabo, ni baaba nga bawulula ebigala by'engaano.

24 ABafalisaayo ni babuulya oYesu bat, "Ala obone, lwaki abeegibo batambire, ekintu aMatteeka ga Musa ekigataikiriryा oku Saabbaato?"

25 Iye n'abairamu ati, "Inywe timusoman-gaku omu Biwandiike kwekyo okabaka oDawudi

* **2:22 2:22 Bisawo** aBaisirairi ibo babisanga enviinyo mu bisawo by'amadiba. **2:23 2:23** Mat 23:25

n'abeyabbaire nabo ekibakolere enzala oweyalumire?

²⁶ Yainingire omu nyumba ya Kibbumba, n'alyaku emigaati egibabbaire bawongere eeri oKibbumba. Ekyo oDawudi yakikoleire mu kiseera Abbiyasaali oweyabbaire nga niiye okabona akira obukulu. Waire ng'emigaati egyo aMateeka ga Musa gabbaire tigaikiriryabantu abandi okugiryaku okutoolaku abakabona bonkani, iye oDawudi yagiriireku; era n'awaaku n'ababbaire naye!"

²⁷ Awo niiwo oYesu okubeebuulisya ati, "Lwaki oKibbumba yateekerewo eSaabbaato? Museega muti yaluteekerewo kufugiraku bantu ekibakola? Kadi! Yaluteekerewo kaisi abantu bayezye okuwuumulirangaku okuzwa omu mirimo gyabwe.

²⁸ N'olwekyo oMwana wa Muntu ali n'obwezye okusalawo abantu ekibasaaniire okukola oku Saabbaato."

3

OYesu alamya omuntu oku Saabbaato

(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)

¹ Olundi, oYesu n'ayaba omwikumbaaniro. Era omwo mwabbairemu omuntu ow'engalo eyanyolere.

² Era omunanyere omwo mwabbairemu aBafalisaayo ababbaire banoonianga ensonga y'okuzweraku okuwaabira oYesu. Kale ni bamwekalikica babone ooba nga yalamya

omuntu oyo oku Saabbaato, kaisi basunire okwo eky'okumuwaabira.

³ OYesu n'akoba ow'engalo eyanyolere ati, "Osetuke, oyemerere abantu bonabona e gibayezya okukubonera!"

⁴ Kaisi n'abuulya abamwakanisya ati, "Kaisi niki amateeka ekigaikiriryा okukola oku Saabbaato? Kukola busa ooba bubbibubbi? Kulamya bwomi ooba kwita?" Neye ibo ni basirika-busiriki.

⁵ Awo n'abeeruguulyamu amaiso n'obusungu, era ng'obukakanyali bw'emyoyo gyabwe bumukwatisirye obutaki, n'akoba omuntu oyo ati, "Waama iswe ogolole engaloyo." Era n'agigolola, era n'eramirawo.

⁶ Awo aBafalisaayo ibo ni bawulukamu, era amangu ago ni beeyimbya n'abandi ab'ekibbula ekiwigira okabaka oKerode ni bateesa engeri egibayezya okujigiricamu oYesu.

Oguziima gw'abantu gwaba okubona oYesu

⁷ Olundi oYesu n'ayaba oku mbale kw'enyanza ey'e Galiraaya aamo n'abeegibe. Oguyindi gw'abantu ni gwaba e gyali, nga guzwa e bugwaisana omu Galiraaya n'omu Buyudaaya,

⁸ omu maserengenta g'omu kibuga e Yerusaalemi, n'omu kitundu ky'e Idumeya, n'okwitale kudi kw'omwiga oYoludaani, n'e ngulu omu bitundu ebiriraine ebibuga oTiiro n'oSidoni. Abo bonabona baabire e gyali olw'okubba babbaire bawuliire ebyakola.

⁹ Olw'abantu okubitirira obungi, oYesu n'alagira abeegibe bateekewo eryato libbaawo

nga limukuumiriire okutyamamu olw'ekiziima ky'abantu obutamumigirirya.

¹⁰ Yabalagiire okukola ekyo olw'okubba yabbaire alamiryе abantu bangi, ng'abalwaire bonabona beemigirirya bayezye okumutuukirira bamukwateku.

¹¹ Abantu ababbaireku emizimu owebamubonangaku nga bagwa ansi omumaisoge ni baasyamika bati, "Niiwe oMwana wa Kibbumba!"

¹² Neye oYesu iye ng'agaanira nakimo emizimu egyo okumubbutila.

*OYesu alonda abatume eikumi na babiri
(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)*

¹³ Olundi, oYesu n'ayaba oku lusozi, n'ayeta abo abeyalonderemu, ni baaba e gyali.

¹⁴ Mwibo n'ayabulaku ikumi na babiri babbenge aamo naye, era abatumenge okulaabba obukwendabwe.

¹⁵ Abo abeyalonderemu n'abeeta batume, era n'abawa obwezye okubbinganga emizimu oku bantu.

¹⁶ Abatume eikumi na babiri abeyayabwireku niibo banu: OSimooni, oguyatumire erya Peetero;

¹⁷ oYaakobbo n'omugandawe oYokaana abataane ba Zebedaayo abeyawaire erya "Bbowaneruuge" amakulu gaakyo kit, "Ababbwatuka ooti laadu."

¹⁸ Era n'Andereya, n'oFiripo, n'oBbantulumaayo, n'oMatayo, n'oTomasi, n'oYaakobbo omutaane w'Alufaayo, n'oSadaayo,

n'oSimooni oMulwaniriri wa kwefuga
kw'eigwangalye,

¹⁹ n'oYuda Isikalyoti eyaliiremu oYesu olukwe.

OYesu n'oBberuzebbuli

(Mat 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Olundi, oYesu n'akanga e Kaperenawumu, tete abantu bangi ni bakumbaanira e gyali, iye n'abeegibe ni bakayaku n'akaseera k'okulya.

²¹ Ab'e waabwe e Naazaleesi owebawuliire bati airire, ni baaba okumukwata olw'okubba ibo babbaire baktwala bati agwire iralu.

²² Abakugu omu by'aMateeka ababbaire bazwire e Yerusaalemi ibo nga bakoba abantu bati, "Aliku Bberuzebbuli omukulu w'emizimu, era akolesya bwezye bw'omukulu oyo okugibbinga."

²³ Awo oYesu n'ayeta abakugu omu by'aMateeka nago okwaba e gyali, n'abairiramu mu ngero ati, "OSitaani ogumwetere oBberuzebbuli ayezya atya okwebbinga iye onanyere oku bantu?

²⁴ Abantu ab'obwakabaka obumo owebeesalamu, obwakabaka obwo tibuwangaala.

²⁵ N'omu kisito, singa abantu baamu beesalamu, baawukana, n'ekisito ekyo ni kisansukana.

²⁶ Singa OSitaani yena yeerwanisya, obwezyebwe ni bugabukanamu, abba takaali ali n'amaani, era abba ng'ajigirikire.

²⁷ "Mpaawo ayezya okwingira omu nyumba y'omuntu ow'amaani n'anyaga ebintubye,

okutoolaku ng'asookere kumusiba, olwo kaisi n'ayezya okunyaga eby'omu nyumbaye.

²⁸ “Mbakobera amazima nti, kyezeka okusoniya abantu ebibbibibbi byabwe byonabyona, era kyezeka okubasoniya ebizumi byonabyona ebibazuma.

²⁹ Neye, nabuli azuma oMwoyo oMutukulye tibalimusoniya olw'okubba abba akolere kibbikibbi ekyasigala nakyo emirembe n'emirembe.”

³⁰ Ekyo oYesu yakinumwire kwakanisya baabo ababbaire bakobere bati aliku muzimu.

Abaganda ba Yesu n'omaaye

(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)

³¹ Atyanu abaganda ba Yesu n'omaaye ni batuuka e giyabbaire. Iye ng'ali omu nyumba, ni beemerera e nza, ni bamutumira omuntu okumweta.

³² Ekiziima ky'abantu ekyabbaire kityaime nga kimweruguuliriiryre ni bamukoba bati, “Omaawo n'abagandabo bali e nza bataka okukubona.”

³³ OYesu n'abairamu ati, “Abantu abenjeta nti mama oooba nti baganda bange niibo ababba ab'engeriki?”

³⁴ Awo n'abitya amaiso omu bantu ababbaire batyaime okumpi naye aawo abamweruguuliriiryre, n'akoba ati, “Omama n'abaganda bange niibo banu.

³⁵ Nabuli akola oKibbumba ebyataka niiye abba omuganda wange, niiye abba omwonyoko wange, era niiye abba omama.”

4

*Olugero lw'omusigi
(Mat 13:1-9; Luk 8:4-8)*

¹ Olunaku olunanyere olwo, oYesu n'atandiika tete okwedgesya ng'ali oku mbale kw'enyanza oGaliraaya, ekiziima ky'abantu ni kikumbaanira e gyali. Neye owekyabitiriire obunene, oYesu n'aingira omu lyato eryabbaire oku nyanza, n'alityamamu; ekiziima ikyo ni kisigala oku mbale kw'enyanza.

² Awo n'abeegegesya ebintu bingi ng'akolesya ngero, era omu kwegesiyakwe n'abakoba ati,

³ "Muwulisisye. Wabbairewo omulimi eyaabire okusiga ensigogye.

⁴ Oweyabbaire ng'asiga, egimo gyagwire ku nzira, enyonyi ni giiza ni gigirya.

⁵ Era ensigo egindi ni gigwa mwitakali ery'oku bubbaalebbaale, tigyalwire ni gimera, olw'okubba eitakali eryo tiryabbaire lyabiriri.

⁶ Neye eisana oweryocerye eino, ni liwotoca ebimera ebyo era ni bikala olw'okubba emiri gyabyo gyabbaire tigyalbitiriire ansi omwitakali.

⁷ Ensigo egindi ni gigwa mwitakali eryabbairemu amawa kaisi ni gakulira aamo n'ensigo ego, kale ni gagikaisya n'okwama.

⁸ N'ensigo egindi ni gigwa omwitakali erisa, ni gimera, ni gikula, era ni gibala. Egimo ni gibala ensigo 30; n'egindi 60; era n'egindi 100."

⁹ Awo oYesu n'akoba ati, "Aale omuntu aliqui amatwi agawulira, awulisisye era ategere ekin-tumula."

*Ekigeresya engero
(Mat 13:10-17; Luk 8:9-10)*

10 Awo abantu abakira obungi nga bamalire okuzwawo ni baaba, abeegi elkumi na Babiri, n'abandi ababbaire basigaire n'oYesu ni bambuulya ebikwata oku ngero egyo.

11 Iye n'abakoba ati, "Inywe babawaire enkabi egy'okumanya ekyama ekifa oku bwakabaka bwa Kibbumba. Neye abantu abandi bawulirira nabuli kintu mu ngero,

12 kaisi dala,
'balingirirenge,
 neye nga tibabona;
bawulirenge,
 neye nga tibategeera,
demba ni beenenya
 ni babasoniya ebibbibibbi byabwe.' "

*OYesu awa amakulu g'olugero lw'omusigi
(Mat 13:18-23; Luk 8:11-15)*

13 Awo niiye oYesu okubabuulya ati, "Aabba ng'amakulu g'olugero olwo timugategeire, olwo mwalyezya mutya okubbaaku n'olugero olu-mutegeera?

14 Omusigi niiye omuntu asiga ekibono kya Kibbumba omu bantu.

15 Abantu abamo bafaanana ooti nsigo egyag-wire oku nzira. Ekibono owebakibasigamu bakiwulira, neye amangu ago oSitaani aiza n'akibatoolamu.

16 Abandi bafaanana ooti nsigo egyagwire omwitakali ery'oku bubbaalebbaale. Owebawulira ekibono, amangu ago bakyaniriza n'eisangaalo.

17 Neye, olw'okubba bafaanana ooti bimera ebidamba emiri egyptirira nakimo ansi omwitakali, bamala ekiseera kityayi kit. Owebagwa omu bigosi, ooba okubayiigaania olw'ekibono kya Kibbumba owekwiza, amangu ago ni bawaamu amaani.

18 Abandi bafaanana ooti nsigo egyagwire omwitakali eryamereremu amawa. Ekibono bakiwulira,

19 neye okweraliikirira ebintu by'ekyalo, n'okubabbeyabbeya n'ebyobusuni, n'amasanyu g'ekyalo kinu, owebifuga emyoyo gyabwe bikaisya ekibono kya Kibbumba okubabbeera okukola ebikole ebisa.

20 Kaisi abandi bafaanana ooti nsigo egyagwire omwitakali erisa. Owebawulira ekibono bakiikirira, era ni bakikuuma era ni beekalangula okukolanga ebikole ebisa; omu bambo ni byekubisyamu emirundi 30, n'omu bandi emirundi 60, n'omu bandi emirundi 100."

Eitaala libba ngulu ku kikondo

21 Awo oYesu n'ababuulya ati, "Eitaala owebalireeta awali endikiirya tete baira ni balifuunikaku kiibo ooba balikukuulirirya mu manta-like? Tibalyanika aweeru ku kikondo?

22 Aale nabuli kintu ekibisabise kyalibbutuka; era nabuli kyama kyalibbutuka.

23 Aabba nga waliwo aliku amatwi agawulira, awulisisye era ategere ekintumula.”

24 Era n’ayongereryaku ati, “Mugenderere engeri egimuwlisisya. Ekipimo ekimukolesya okumpulisisya, ekinanyere ekyo niikyo oKibbumba ekiyalikolesya okupima ebiyalibawa, era n’okwongeraku yalibongereryaku.

25 Oyo aali nabyo balimwongeraku n’ebindi. Neye oyo abula, n’akatono akaali nako balikamutoolaku.”

Olugero lw’engeri ensigo egigikulamu

26 OYesu n’ayongera okubagerera olugero olundi ati, “Obwakabaka bwa Kibbumba tubufaananiaku n’owekibba ooti muntu asiga ensigo omwitakali.

27 Omusigi oyo obwire abba agona, omusana n’abba abonia. Igoye ensigo ni gimera gyonkani, era ni gikula, iye eyagisigire amantamanyaku engeri egigimeramu, n’egigikulamu.

28 Eitakali niiryo erikulya ebimera ebyo paka mu kwama. Ebimera ebyo bisooka kuleeta bukoola, ni biiryaku okusowola emitwe gy’ebigala ebitobito. Kaisi oluzwanyuma, omu mitwe gy’ebigala egyo ni mwizamu amaiso, ni gakakata.

29 Amaiso ago nga gengere, olwo omukesi n’akwata akagoda, olw’okubba eikesa libba lituukire.”

Olugero olw’akansigo aka kalidaali (Mat 13:31-32,34; Luk 13:18-19)

30 Awo oYesu tete n'abagerera olugero olundi ati, "Obwakabaka bwa Kibbumba twezya kubufaanania naaki? Ooba lugeroki olutwezya okukolesya okubusonzola?

31 Bufaananaku ooti kansigo aka kalidaali. Akansigo ako niiko akakirira nakimo obutono omu nsigo gyonagyona egiri oku kyalo.

32 Neye owebakakoma omwitakali, kamera ni kasuuka kimera kya syodo ekikiraku ebirime bya syodo ebindi byonabyona ebibba omu musiri. Kyabula amasaga amanene, enyonyi gy'omwibanga ni gyezya okulukamu ebisaasiriro, n'okuwuumulira omu kyoleerya kya masaga gaaku."

33 OYesu yalaabbanga eeri abantu ekibono kya Kibbumba ng'akolesya engero nyingi egifaananaku na ginu, okusinzirira kwekyo ekyababbeeranga ekyangu okutegeera.

34 Mpaawo ekiyabakoberanga nga takolesyerie ngero. Kaisi oweyasigalanga n'abeegibe bonkani, ibo ng'abasonzolera byonabyona eby-ategeezerenge.

*OYesu asirica ogumpunga
(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)*

35 Oku lunaku olunanyere olwo, eigulo, oYesu n'akoba abeegibe ati, "Tusalemu aawo twabe oku lubba ludi olw'enyanza."

36 Awo abeegibe ni baleka aawo ekiziima ky'abantu, ni baingira omu lyato oYesu omuyabbaire atyaime, ni basimbuka ni baaba naye. Abantu abandi ababbairewo ni bakwata amaato gaabwe, bona ni babasenjaku baabe naye.

³⁷ Nga bali aakati omu nyanza, ogumpunga ni gutandiika okufuwa, amayengo ni geesuka omu lyato, ni libbuca kwizula amaizi.

³⁸ Omu kaseera ako oYesu iye yabbaire mu kifo eky'enyuma omu lyato yeigikire omwito agonere. Abeegibe ni bamulamuca, ni bamukoba bati, "Musomesya, iwe tofaayo ng'nyanza etwita?"

³⁹ OYesu n'asetuka n'akaawuukira ogumpunga ati, "Oikaikane!" Era n'akoba enyanza ati, "Oteeke!" Omu kaseera akanayere ako, ogumpunga ni guwolererya, n'nyanza n'eteekera nakimo kusani.

⁴⁰ Kaisi oYesu n'aira oku beegibe n'ababuulya ati, "Lwaki mutiire? Paka atyanu mukaali okubba n'okwikirirya?"

⁴¹ Neye ibo okutya okwababbairemu ni kweyongera, ni bakobangana bati, "Onu muntu w'engeriki? Obona n'ogumpunga n'amayengo bimugondera!"

5

OYesu alamya omusaiza ow'emizimu (Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

¹ Awo oYesu n'abeegibe ni batuuka oku lubba ludi olw'nyanza omu kitundu ky'e Bageraasa.

² OYesu oweyabbaire yankuzwa omu lyato, omuntu aliku omuzimu n'azwa omu kifo omwabbaire amagombe ag'empuku, n'ayaba egiali amusangaane.

³ Omuntu oyo nago yagonanga mu mpuku egyo. Wabbaire nga tiwakaali waliwo omuntu

ayezya okumukkuuma nga musibe oku kintu kyonakyona, kadi ku lujegere,

⁴ olw'okubba emirundi mingi bamusibanga n'enjegere oku mangalo n'ebigere, neye egyo gyona ng'agitiica-butiici. Kale tiwabbairewo muntu ow'amaani kadi moiza ayezya okumukalangula.

⁵ Omusaiza oyo bulijo omusana n'obwire, yasinziriranga omu kifo omuli empuku egibali-ikamu abafu, n'oku nsozi, n'abbookooka, era ni yeesalyaga n'amabbaale.

⁶ Awo oweyalengeire oYesu, n'ayaba e gyali ng'airuka, n'amuwa ekitiisya ng'amukomera amazwi.

⁷⁻⁸ OYesu n'alagira omuzimu ogwo ati, "Ozwe oku muntu oyo!" Neye omuzimu ni gumwekungirira nga wegukooka guti, "Onvunaanira niki, iwe Yesu oMwana wa Kibbumba oNambulaku aMwagaagana? Nkwegairiire, omu mwoyo gwa Kibbumba, tiwangadya."

⁹ Kaisi oYesu n'agubuulya ati, "Eriinalyo niiwe onaani?" Ni gwiramu guti, "Eriina lyange ninze oKiziima, olw'okubba tuli bangi."

¹⁰ Gutyo ni gumwegairira ino guti, "Tiwatubbinga omu kitundu kinu!"

¹¹ Oku mugingi aawo wabbairewo ekiraalo kinene eky'embizi nga giriisya.

¹² Emizimu egyo ni gyegairira oYesu git, "Otusindike mu mbiizi niigyo egitubba twingiremu."

¹³ Oweyagiikiriirye, emizimu ni gizwa oku muntu oyo, ni gingira omu mbiizi egyo, ekiraalo ekyabbaire ekyeraamu embizi ooti nkumi ibiri

ni kitantawuka okuzwa e ngulu oku musingi, ni kiyoolookera omu nyanza, gyonagyona ni gifeera omwo.

¹⁴ Awo abaliisya baagyo ni bairuka, ni baaba bakobera ab'omu kibuga n'ab'omu byalo. Era abantu ni baaba ni babona ekigwirewo.

¹⁵ Owebatuukire oYesu e giyabbaire, ni babona omuntu eyaabbangaku ekiziima ky'emizimu ng'atyaimie, azwaire, era ng'ategeera nakusani ni batya.

¹⁶ Abo ababbairewo ng'emizimu gizwa oku muntu oyo gingira omu mbiizi ni balonserya abantu abaabireyo.

¹⁷ Owebawuliire ebikole ebyo, abantu abo ni batandiika okwegairira oYesu abazwere omu kitundu kyabwe, yena n'aikiriryu okwaba.

¹⁸ Ng'ayaba okuniina omu lyato, omuntu oguyabbingireku emizimu n'amwegairira ati amwikiriryu atambulenge naye.

¹⁹ Neye iye oYesu n'amukoba ati, "Bbe. Okangeyo e waanywe, omu bantubo, obakobere byonabyona oMusengwa iye oKibbumba ebyakukoleire, era ng'owakukwatiire ekisa."

²⁰ Awo omuntu oyo n'ayaba n'atandiika okukobera ab'omu kitundu ky'e Dekapooli, byonabyona oYesu ebiyamukoleire. Bonabona ababiwuliire ni beewunya.

*Omwala wa Yairo n'omukali omulwaire
(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)*

²¹ OYesu n'abeegibe owebaniinire omu lyato, ni bakanga oku lubba ludi olw'enyanza, olw'e ika. Abantu bangi ni bakumbaanira oYesu e

giyabbaire, era n'abba nabo aawo oku mbale kw'enyanza.

²² Awo omoiza oku bakulu b'eikumbaaniro ogubeeta oYairo yena giyaiziire. Owewayaboine oYesu, n'akoma amazwi okumpi kumpi n'ebigerebye,

²³ n'amukungirira ino ati, "Oo! Musengwa, akaala kange kataka okunfaaku. Oize oka-teekeku engalogyo okalamye tikaafa."

²⁴ OYesu n'ayaba naye, era abantu abandi bangi ino ni bamusengererya, nga baaba bamumigiriry.

²⁵ Mwabo mwabbairemu omukali eyabbaire agadire n'obulwaire bw'ekikulukuto ky'omusaaye obwabbaire bumumalireku emyanka ikumi na mibiri.

²⁶ Omukali oyo yabbaire agadire ino n'ekirwaire ekyo era ng'atambwire omu basawo bangi, nga bamumalireku n'ebintubye byonabyona neye nga talama, era ekirwairekye nga kyeyongera kubba bundi.

²⁷ Era olw'okubba yabbaire awuliireku ebibatumula oku Yesu, yakikimitire omu kiyindi ky'abantu ababbaire basengererya oYesu, ayezye okumuzwera e nyuma akwate oku kizwalokye.

²⁸ Ekyo kityo olw'okubba yabbaire akoba omu mwoyogwe ati, "Kadi singa ni mmukwataku-bukwati oku kizwalokye, mmaite nti nalama."

²⁹ Owewayakikwaiteku, amangu ago ekikulukuto ky'omusaaye ni kikalirawo. Era n'awulira omu mubirigwe ng'alamire.

³⁰ Omu kaseera akananyere ako, oYesu n'awulira ng'amaanige agalamya gawulukire ni gakola omulimo. Awo n'acuukira ekiyindi ky'abantu, n'ababuulya ati, "Naani azwa okunkwata oku kizwalo?"

³¹ Abeegibe ni bamwiramu bati, "Wena dala obona abantu bakwizwireku, kaisi era n'obuulya otu, 'Naani azwa okunkwataku?'"

³² Neye iye oYesu n'abilityability amaiso abone amukwaiteku.

³³ Awo omukali oyo, olw'okumanya ekimutuukireku, omu kutya okunene,* era ng'atukuta, n'aiza n'agwa oku mazwi omumaiso ga Yesu, era n'amukobera amazima.

³⁴ Awo oYesu n'amukoba ati, "Mwala wange, olw'okwikiriryakwo olamire. Oyabe mwidembe! Okugadakwo kukomere."

³⁵ OYesu ng'akaali atumula, abakwenda abazwa omu kisito kya Yairo, omukulu w'eikumbaaniro, ni baaba, ni bakobera omukulu oyo bati, "Mukulu, tikikaali kyetaagisyu okudambya oMusomesya, omwalawo afire."

³⁶ Waire oYesu yawuliire abo ebibatumula, tiyabafiireku, n'akoba oYairo ati, "Tiwaaty, obbe na kwikiriryu kwonkani."

³⁷ Ekyazwiremu oYesu n'agaana abantu abandi okwaba naye e wa Yairo, okutoolaku oPeetero, n'oYaakobbo, n'oYokaana omuganda wa Yaakobbo.

³⁸ Owebatuukire oku nyumba ya Yairo, omukulu w'eikumbaaniro, oYesu n'ayajaawo

* ^{5:33} ^{5:33} AMateeka ga Musa tigaikiriryanga omukali ow'ekikulukuto okubba omu bantu.

obuyoga, ng'abantu bakunga, nga bakubba enduulu.

³⁹ Oweyaingiire, n'akoba ababbairemu ati, "Lwaki mukuukulya, lwaki mukunga? Omwana timufu, agonere-bugoni."

⁴⁰ Neye ibo ni bamusekerera, ekyazwiremu n'ababbingamu. Ng'amalire okubabbingawo n'abandi bonabona, n'atwala ababyaire b'omwana, n'abeegibe abasatu, n'aingira nabo omu kisenge omwana omuyabbaire.

⁴¹ Oweyatuukire omu kisenge, n'akwata omwana nago oku ngalo, n'amukoba ati, "Talisa kumi." Amakulu gaakyo gati, "Kaala iwe, nkukoba nti olamuke!"

⁴² Amangu ago, akaala ako akabbaire ak'emyanka eikumi na mibiri, ni keemerera, ni katambulatambulamu. Ababbairewo ni bawuninkirira ino!

⁴³ Neye oYesu n'abasisiitira ino ati ekyo tibakikoberaku abantu abandi. Era atyo n'abalagira okuwa omwana oyo ekyokulya alye.

6

Ab'e Naazaleesi bagaana oYesu (Mat 13:53-58; Luk 4:16-30)

¹ OYesu n'azwa omu kitundu ekyo, n'ayaba omu kitundu ky'e waabwe, n'abeegibe ni baaba naye.

² Awo oku Saabbaato, n'ayaba omwikumbaaniro n'atandiika okwegesya. Abantu bangi ababbairewo owebawuliire ebyayegesya, ni bawuninkirira! Ni bakoba bat, "Binu byonabyona yabitoire yaina? Malabuki g'engeriki ganu

oKibbumba ageyamuware? Era ayezya atya okukola ebyewunyo ebyo?

³ Onu tiniyiye omubaizi, omutaane wa Malyamu, era omuganda wa Yaakobbo n'oYose, n'oYuda, n'oSimooni? Era aboonyokobe tibabba kwaiswe kunu na iswe?" Awo ni bamukwatira engongi.

⁴ OYesu n'abakoba ati, "Onaabbi bamuwa ekiitiisa wonawona okutoolaku omu kitundu ky'e waabwe, n'omu kikaakye, n'omu nyumba y'e waabwe."

⁵ Era eeyo oYesu tiyayezerye kukolerayo byewunyo, okutoolaku okulamyakuuyo abal-waire batontono bati, ng'abateekaku engalogye.

⁶ Yeewunyire ino olw'okubba abantu baayo tibabbaire n'okwikiriry. Atyo n'ayaba ng'ayegesya omu byalo ebirirainewo.

*OYesu atuma abeegibe eikumi na babiri
(Mat 10:5-15; Luk 9:1-6)*

⁷ Lumo oYesu n'ayeta abeegibe eIkumi na Babiri, ni baaba e gyali, n'abatuma babiri babiri. Era n'abawa obwezye okubbinganga emizimu oku bantu.

⁸ N'abasisiitira ati, "Omu lugendo lunu timwaba n'akantu kadi kamo, okutoolaku omukoomero. Timwaba n'ekyokulya, kadi mpiiya, ooba emigoba.

⁹ Neye muzwale biraito, era nabuli moiza azwale ekizwalo kimo kyonkani, tiyaaba n'ekyokubiri."

¹⁰ Era n'abakoba ati, "Nabuli kibuga ekimubba mutuukiremu, mugonenge mu kisito ky'abantu

ababasangaaliranga, paka owemwalizwa omu kibuga ekyo.

¹¹ Owemutuuka omu kifo kyonakyona, abantu nandi ni babasangaalira ooba ni bagaana okubawulisisya, awo nga muzwawo. Era owemubba muzwawo, mwekunkumulyangaku n'enkungu egibba gibakwaite oku bigere byanywe, ng'akamanyiciryo k'obujulizi obulaga okuvunaana abantu abo. Mazima mbakobera nti ekyalituuka oku Sodoma n'oku Gomola kyalibba kiguminkirizika okukiraku ekyalituuka oku bantu abo."

¹² Batyo abeegi ni baaba nga bakobera abantu bati, "Kiwomeire mweneneye."

¹³ Ni babbinka emizimu mingi oku bantu. Ni basiiga abalwaire amafuta g'enkabi ni babalamya.

Okufa kwa Yokaana oMubatizi

(Mat 14:1-12; Luk 9:7-9)

¹⁴ Awo okabaka oKerode n'awulira okufuma kwa Yesu, olw'okubba babbaire bamutumulaku wonawona. Abamo nga bakoba bati, "Niiye oYokaana oMubatizi azuukiire. Ekyo niikyo ekigira ali n'obwezye okukola ebyewunyo."

¹⁵ Neye abandi nga bakoba bati, "Niiye Eriya." N'abandi bati, "Naabbi, omoiza oku banaabbi ab'eira."

¹⁶ Okerode oweyabiwuliire n'akoba ati, "OYokaana oMubatizi ogunatemereku omutwe niiye azuukiire!"

17-19 OYokaana oMubatizi yabbaire adeebere oKerode ng'amukoba ati, "Amateeka tigaikiriry a iwe okutwala oKerodiya omuka mugandawo oFiripo, n'omusuuca mukaliwo. Ekyo kygirire oKerodiya n'akoolesya oYokaana, ng'ataka n'okumwitaa, neye ng'abula ngeri."

Ekiseera kyatuukire oKerode n'alagira ati, oYokaana bamukwate era bamwigalire omu mabbuusu, okusangaalya oKerodiya, okabaka oKerode oguyabbaire abandwire oku mugandawe.

20 OKerode iye yabbaire atya oYokaana, ng'amaite ati oYokaana musaiza atuuukiriire, era mutukulye, kale yamukuumanga nakusani tiyabbaaku kabbikabbi. Yatakanga okumuwulissiya, newankubbaire nga nabuli owe Yamuwulissiyanga, yeeraliikiriranga ino omu mwoyo.

21 Neye lumo, oKerodiya n'asuna akakisa. Lwabbaire lunaku lwa kwebukiriryaku olubabyaliire oKerode. OKerode n'akola embaga, n'ayeta abantube abakulu, n'abakulu b'abaisirikale, n'abantu abafuma omu Galiraya.

22 Kwolwo omwala wa Kerodiya yaizire n'abina, n'asangaalya ino oKerode n'abagenibe. Olw'okusiima eino okabaka n'akoba omwala ati, "Onsabe kyonakyona ekyotaka, nakuwa."

23 N'alayira n'okulayira ati, "Kyonakyona ekiwansaba nakuwa, n'owewataka oti obwakabaka bwange tubugabaniremu aakati."

24 Awo omwala n'awuluka, ni yeebulyaku omaaye ati, "Nsabe niki?" Omaaye n'amwiramuu

ati, "Mutwe gwa Yokaana oMubatizi gw'obba osabe."

²⁵ Amangu ago omwala n'aluuya okukanga e giri okabaka, n'amusaba ati, "Ekintaka okumpeerawo omu kaseera kanu, mutwe gwa Yokaana oMubatizi nga baguteekere okwitiba."

²⁶ Ekyo ni kiruma ino okabaka, neye olw'okubba yabbaire alayiire, aate nga n'abagenibe bawuliire, nandi n'ataka kumwima ekyamusabire.

²⁷ Amangu ago okabaka n'atuma omwisirikale omukuumi w'amabbuusu okuleeta omutwe gwa Yokaana. Oguyatumire, n'ayaba omu mabbuusu n'atemaku oYokaana omutwe.

²⁸ Era ni baguleetera okwitiba, ni baguwa omwala, era n'omwala yena n'agutwalira omaaye.

²⁹ Abeegi ba Yokaana owebakiwuliire, ni baaba ni batwala omulambogwe, ni baguliika.

OYesu aliisya abantu 5,000

(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Yok 6:1-14)

³⁰ Awo abatume ni bakanga e giri oYesu, ni bamulonserya byonabyona ebibabbaire bakolere n'ebibabbaire beegeserye.

³¹ Iye n'abakoba ati, "Mwize twabe omu kifo omutwezya okubba swenkani, muwuumuleku." Babbaire bakayireku n'akaseera ak'okulyaku olw'abantu abangi abaizanga e gibaabbanga. Abantu abamo baabbanga ooti bazwawo, nga tete abandi batuuka.

³² N'olwekyo ni bavuga eryato, ni baaba bonkani, omu kifo ekinambulamu bantu.

³³ Neye era abantu bangi ni bababona nga baaba, ni babamanyica bati niibo. Awo-so ni bazwa omu bibuga byonabyona, ni babagedya nga babita oku lukalu, nga baaba bairuka, ni babeesooka omu kifo oYesu n'abeegibe e gibabbaire baaba.

³⁴ OYesu oweiyatuukire oku lukalu, n'abona ekiziima ky'abantu kinene nga kiri aawo, n'akikwatira ekisa olw'okubba babbaire ooti ntaama eginambulaku muliisya! Kale n'amala ekiseera kiwanvu ng'abeegesyा.

³⁵ Abeegi owebaboine ng'obwire bwatira ok-wirugala, ni baaba e giri oYesu, ni bamukoba bati, "Ekifo kinu mpaamu bantu, aate nga n'obwire buunu bwirugala.

³⁶ Abantu obaseebule baabe beegulire ekyokulya omu byalo n'omu bubuga obuliraine aanu."

³⁷ OYesu n'abairamu ati, "Niinywe omubbe mubawe ekyokulya balye." Ibo ni bamubulya bati, "Otaka twabe tubagulire emigaati egimalawo edinaali 200,* tubawe balye?"

³⁸ Iye n'ababuulya ati, "Mulikuwo n'emigaati mimeka? Mwabe mubone." Owebamalire okwekalikica, ni bamukoba bati, "Mitaanu, n'enyanji ibiri."

³⁹ Awo oYesu n'alagira abantu bonabona okutyama ansi okwisubi mu babbubbu.

⁴⁰ Ni batyama nga bali mu babbubbu, ebimo nga nabuli kimo mulimu abantu 100, n'ebindi

^{6:34} ^{6:34} Kub 27:17; 1Ba 22:17; 2Mi 18:16; Zek 34:5; Mat 9:36

* ^{6:37} ^{6:37} Edinaali 200, gyabbaire mpeera y'omupakasi eyapakasira enaku 200.

nga nabuli kimo mulimu 50.

⁴¹ OYesu n'atoolaa emigaati emitaanu n'enyanzi eibiri, n'alingirira omwigulu, ni yeebalya oKibumba. N'avunavunamu emigaati egyo, n'agiwa abeegibe okwinula abantu. Era n'enyanzi eibiri gyona n'agivunavunamu, bonabona ni basunaku.

⁴² Era abantu bonabona baliire ni baikuta.

⁴³ Era abeegibe ni bakumbaania ebitundutundu ebyafiikireku, ni baizulya ebiibo ikumi na bibiri.

⁴⁴ Oku bantu bonabona abaliire, obungi bw'abasaiza bonkani[†] bwabbaire 5,000.

*OYesu atambulira oku maizi
(Mat 14:22-33; Yok 6:15-21)*

⁴⁵ Amangu ago oYesu n'alagira abeegibe bavuge eryato beekubbemberemu, baabe e Bbesusaida, oku lubba ludi olw'enyanza, nga iye akaali aseebula abantu.

⁴⁶ Oweyamalire okubaseebula, n'aniina oku lusozi okusaba oKibumba.

⁴⁷ Endikiiryaa oweyakwatiire, ng'abeegibe bali mu lyato aakati omu nyanza, oYesu iye ng'ali yenkani oku lukalu.

⁴⁸ Awo n'abalengera nga bakalabana okuvuga eryato n'enkasi, olw'ogumpunga ogwabbaire guzwa egibaaba. Obwire owebwabbaire bwatira okuca, n'ayaba e gibali ng'atambulira oku maizi. Nabba ooti ababitaku.

[†] **6:44 6:44** Abasaiza bonkani, aBaisirairi tibabalanga abakali n'abaana nga babala abantu.

49 Neye ibo owebamuboine ng'atambulira oku maizi, ni baseega bati kyewo. Ni bakubba enduulu,

50 olw'okubba bonabona bamuboine, ni batya ino. Neye iye amangu ago n'atumula nabo, n'abakoba ati, "Ninze! Timwatya, mwiremu omwoyo."

51 Atyo n'aniina omu lyato omubabbaire. Ogumpunga ni gulekera awo okufuwa. Abeegibe ni bawuninkirira ino,

52 olw'okubba ekyewunyo eky'emigaati babaire tibategeire amakulu gaakyo, bati oYesu ali n'amaani. Emyoyo gyabwe gyabbaire mikakanyali.

*OYesu alamya abalware e Genesereeti
(Mat 14:34-36)*

53 Awo owebasaliremu enyanza ni bayambuka kudi, batuukiire mu kitundu ky'e Genesareeti, ni basiba eryato oku mbale kw'nyanza.

54 Owebazwire omu lyato, amangu ago abantu ni bamanyica oYesu.

55 Ni bairuka nga babita nabuli wantu omu kitundu ekyo, ni baleeta abalware, nga babagingiire oku mikeeka, ni babatwala wonawona awebawuliranga bati oYesu niiwo e gyali.

56 Wonawona aveyayabanga, omu butale, n'omu bibuga, ooba omu byalo, abantu bateekanga abalware omu bifo eby'okukumbaaniram, ni bamwegairira aikiriryre kadi bakwate oku mugo gw'ekizwalokye. Era bonabona abakikwaiteku, ni balama.

7

*ABayudaaya bagotesya ebiragiro bya Kibbumba
(Mat 15:1-9)*

¹ Lumo aBafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa ababbaire bazwire e Yerusaalemi, bakumbaaniire e giri oYesu.

² Abantu abo ni babona abamo oku beegibe nga baliira engalo egitali ntukulye, ekikoba kiti, nga tibaginaabiry'e ng'obulombolombo bw'aBayudaaya obwebulagira.

³ Ibo aBafalisaayo n'aBayudaaya abakira obungi, basengereryanga akalombolombo k'abazeiza baabwe ak'obutalya nga tibasookere kukola mukolo ogw'okunaaba omu ngalo.

⁴ Era ebibatoolanga omu katale nga tibabiry'a, okutoolaku nga basookere kukola mukolo ogw'okubitukulya. Babbaire n'obulombolombo obundi bungi obubasengereryanga, ng'okunaabya ebikopo, n'agacupa, n'ebibange ebitali by'eitakali.

⁵ Awo aBafalisaayo n'abakugu omu by'aMateeka ni babuulya oYesu batì, "Lwaki abeegibo tibasengererya obulombolombo bw'abazeiza baiswe, neye ni balya n'engalo egitali ntukulye ng'obulombolombo bwabwe obwebulagira?"

⁶ OYesu n'abairamu ati, "Bananfunsi inywe, kaisi ekibono kya Kibbumba onaabbi Isaaya ekiyalagwireku kituuce, oweyakobere ati: 'Abantu banu bampa ekitiisyà mu bibono-bubono, neye emyoyo gyabwe gimbulaku.

7 N'engeri egibansinzamu tintuuce olw'okubba
ebibono eby'abantu-obuntu,
niibyo ebibeegesya bati mateeka ga Kib-
bumba.'

8 "Muleka ekiragiro kya Kibbumba, ni muk-
wata bulombolombo bw'abantu."

9 N'abakoba tete ati, "Mukola kibbikibbi oku-
gaana ekiragiro kya Kibbumba, olw'okutaka
okusengererya obulombolombo bwanywe.

10 OMusa yalagiire ati, 'Oiteewo n'omaawo
obawenge ekitiisya.' Era ati, 'Eyazumanga oite-
eye ooba omaaye, bamwitenge-bwiti.'

11 Neye inywe mukoba muti singa
omuntu akoba oiteeye ooba omaaye ati,
'Ekinandikuware ng'obubbeeri, kisuukire
"Kolubbaani," ' amakulu gaakyo kitii kiwonge
eeri Kibbumba,

12 olwo-so nga timukaali mumwikiriry
abbeeku n'akantu kadi kamo akaakolera oiteeye
ooba omaaye.

13 Omu ngeri eyo oKibbumba ekyakoba ni
mukidibya ni musengererya bulombolombo
bwanywe obumwegesya. Era mukola n'ebindi
bingi eby'engeri eyo."

Omuntu okubba ow'omuliko
(Mat 15:10-20)

14 Olundi oYesu n'ayeta ekiziima ky'abantu
tete, ni kyaba e gyali, n'abakoba ati, "Mumpuli-
sisye nywenanywena, era mutgeere.

15 Ebyo omuntu ebyalya, tiniibyo ebim-
wonoona omumaiso ga Kibbumba, neye ebyo

ebizwa omu mwoyogwe, niibyo ebimwonoona.

[

¹⁶ Aabba nga waliwo aali n'amatwi agawulira, awulire].”*

¹⁷ Oweyamalire okutumula ekyo n'aleka awo ekiziima ky'abantu, n'aingira omu nyumba. Abeegibe ni bamubuulya amakulu g'ekyo ekyatumiwire.

¹⁸ N'abakoba ati, “Nywena kadi kutegeera? Timubona muti omuntu ebyalya tiniibyo ebimusuuca okubba ow'omuliko?

¹⁹ Ekyokulya tikingira mu mwoyogwe, neye kyaba mu kida, era kizwamu ni kiwuluka omu mubiri.” OYesu, omu kutumula atyo, yalagire ati mpaawo byakulya, abantu ebibabbaire n'okuzira okulya.

²⁰ Era n'abakoba ati, “Omuntu ebyatumula, niibyo ebimusuuca okubba ow'omuliko.

²¹ Ekyo kityo olw'okubba omu mwoyo gw'omuntu niimwo omuzwa ebiseego ebibbibibbi, n'obudankaani, n'obwibbi, n'obwiti, n'obulendi,

²² n'obuluvu, n'enkwe, n'ebikole ebibbibibbi ebya buli ngeri, n'obubbeyi, n'engongi, n'okusibirirya oku bantu, n'okwekudumbalya, n'obusirusiru.

²³ Ebintu ebyo byonabyona ebibbibibbi bizwa mu mwoyo, ni bisuuca omuntu okubba ow'omuliko.”

*Omukali eyabbaire n'okwikirirya
(Mat 15:21-28)*

* **7:16** **7:16** EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu.

24 OYesu oweyazwire awo, n'ayaba omu kitundu ekiriraine ebibuga oTiilo n'oSidoni, n'abba omu kisito ekimo, nandi n'ataka abantu bakimanye, neye era nandi n'ayezya okwebisira nakimo.

25 Waliwo omukali eyabbaire n'akaalake ak-abbaireku omuzimu. Oweyawuliire okufuma kwa Yesu, amangu ago n'ayaba e gyali, n'akoma amazwi okumpi n'ebigerebye.

26 Omukali oyo tiyabbaire Muyudaaya, eig-wanga lya Yesu. Yabbaire Muyonaani omubyale w'e Fenisiya eky'omu kyalo ky'e Siiriya. N'asaba oYesu abbinge omuzimu oku kaalake.

27 OYesu, olw'okubba yaizire kusooka kubbeera bantube aBayudaaya, n'amwiramu omu lugero ati, "Oleke abaana niibo ababba beesooke okulya baikute, olw'okubba owebabba bakaali kwikuta, tikituuce okutoola ekyokulya kyabwe, ni nkimumira embwa."

28 Omukali n'airamu oYesu ati, "Niikyo ekyo Musengwa, neye n'embwa gyona, owegibba ansi w'emenza, giryaku obukunkumukira obuzwa oku kyokulya ky'abaana."

29 OYesu n'amukoba ati, "Olw'ebibono ebyo ebyoiriremu, weekangireyo e ika, omwalawo, omuzimu gumuzwireku."

30 Omukali n'akanga e ika, n'ayaja omwalawe ng'agonere oku buliri, era ng'omuzimu gu-muzwireku.

OYesu alamya omasiipe

³¹ Awo oYesu n'azwa omu kitundu eky'e Tiiro, n'ayaba oku nyanza oGaliraaya, ng'abitira omu bitundu eby'e Sidoni n'omu Dekapooli.

³² Ni wabbaawo abamuleeteire omasiipe, era eyabbaire tayezya kutumula nakusani, ni bee-gairira oYesu amukwateku amulamye.

³³ OYesu n'atoola omuntu nago omu kiziima ky'abantu, n'amwirya oku mbale, n'amuteeka enwe omu matwige, n'ayanda ebitanta, n'amukwata oku lulumi.

³⁴ Kaisi n'alola omwigulu, n'aica omuyeero, neenu waakoba omuntu oyo ati, "Efufaasa!" Amakulu gaakyo kiti, "Oigulukuke."

³⁵ Ananyere awo amatwige ni gaigulukuka, n'olulumirwe ni lusibinduka, n'atumula nakusani.

³⁶ OYesu n'asisiitira abantu ekyo okutakikoberaku abandi. Neye era egiyakomerye okubasiitira, tete ibo niiyo egibakomerye okukisalaaniryu nakimo wonawona.

³⁷ Bonabona abakiwuliire, ni bawuninkirira ino, nga bakoba bat, "Byonabyona abikola nakusani; ababbaire abaigaliri bamatwi, abayeze-serye okuwulira; kaisi ababbaire tibatumula, n'abayezesyra okutumula."

8

OYesu aliisyra abantu 4,000

(Mat 15:32-39)

¹ Olundi omu naku egyo, abantu ni bakumbaana bangi tete. Owebabbaire nga badamba ekyokulya, oYesu n'ayeta abeegibe, ni baaba e gyali, n'abakoba ati,

2 “Abantu banu bankwatisirye ekisa, olw’okubba bamalire na nze enaku isatu nambirira, aate atyanu badambaku ekibalya.

3 Owembaseebula okukanga e waabwe ng’enzala ebaluma, bademba babbalikira omu nzira, olw’okubba abamo bazwera yala.”

4 Abeegibe ni bamwiramu bati, “Omu kitundu kinu omunambula muntu, omuntu atoola yaina emigaati egyezya okuliisya abantu banu?”

5 Iye n’ababuulya ati, “Mulikuwo n’emigaati mimeka!” Ni bamwiramu bati, “Musanvu.”

6 Awo n’alagira abantu batyame ansi. Era n’atoola emigaati egyo omusanvu, ni yeebalya oKibbumba, n’agivunavunamu, n’agikwatisya abeegibe bagigabire abantu. Ni bagibagabira.

7 Babbairewo n’obunyanyi bubiri buti. Oweyalire okwebalya oKibbumba, bwona n’alagira babubagabire.

8 Abantu ni balya ni baikuta. Era abeegibe ni bakumbaania ebitutundutundu ebyafiikireku, ni biizulya ebiibo musanvu.

9 Abantu babbaire ooti 4,000.

10 Awo oYesu n’abaseebula. Era oluzwanyuma n’aniina omu lyato n’abeegibe, ni baaba omu kitundu eky’e Dalumanusa.

*ABafalisaayo basaba oYesu akamanyiciryo
(Mat 12:38-42; 16:1-4)*

11 ABafalisaayo ni baaba e giri oYesu, ni batandiika okwakana naye, ni bamusaba nga bamukema, abawe akamanyiciryo akalaga kati obwezyebwe buzwa eeri Kibbumba.

12 Awo n'aica omuyeero, olw'okulumwa omu mwoyogwe, n'abakoba ati, "Lwaki abantu b'omulembe gunu basaba akamanyiciryo? Mbakobera amazima nti ab'omulembe gunu mpaawo kamanyiciryo akenabawa."

13 Awo n'abazwaku, tete n'alingira omu lyato ni balivuga, n'ayaba oku lubba lundi olw'enyanza.

*Enjegesyə embiibbi ey'aBafalisaayo n'eya
Kerode*
(Mat 16:5-12)

14 Olundi abeegi ba Yesu ni beerabira ok-wabaku n'emigaati. Neye ng'omu lyato balimu n'omugaati gumo.

15 OYesu n'abakoba ati, "Mulabuke, mwekuume ekizumbulukuca ky'enjegesyə y'aBafalisaayo, n'eya bantu ba Kerode."

16 Ibo ni beegeyamu batı, "Atukoba atyo olw'okubba tudamba migaati?"

17 OYesu owejamanyicirye ekibakoba, n'ababuulya ati, "Inywe, lwaki mukoba muti mubula emigaati? Era paka atyanu mukaali kubona waire kumanyica? Emyoyo gyanywe gikaali mikakanyali?

18 Muli n'amaiso, neye timubona? N'amatwi agemuli nago tigawulira? Era n'okwebukirya timwebukirya?

19 Owenagabwire abantu 5,000 emigaati emitaanu, mwasolongere ebiibo bimeka ebiizwire ebitundutundu ebyafiikireku?" Ni bamwiramu batı, "Ikumi na bibiri."

²⁰ “Kaisi tete Owenagabuliire abantu 4,000 emigaati omusanvu, mwasolongere ebiibo bimeka ebiizwire ebitundutundu ebyafikireku?” Ni bamwiramu batii, “Musanvu.”

²¹ Awo n’ababuulya ati, “Era paka atyanu mukaali okutegeera?”

OYesu alamya omwofu e Bbesusaida

²² Awo oYesu n’abeegibe, ni batuuka e Bbesusaida. Wabbairewo abantu abaleetere omwofu e giri oYesu, ni bamwegairira amukwateku amulamye.

²³ OYesu n’akwata omwofu oku ngalo, n’amutoola omu kabuga ako. Oweyamalire okwanda ebitanta oku maiso g’omwofu oyo, n’okugakwataku, n’amubuulya ati, “Oliku n’ekyobona?”

²⁴ Omwofu n’abonakuumu katono kati, n’akoba ati, “Mbona abantu abatambula, okutoolaku nti, bambonekera ooti misaale.”

²⁵ OYesu n’ayongera okumukwata oku maiso, ni gabonera nakimo, n’abona kusani nabuli kintu.

²⁶ OYesu n’akoba eyabbaire omwofu ati, “Oyabe e waanywe, tiwakanga eedi omu kabuga.”*

OPeetero abbutula oYesu ekyali

(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)

²⁷ Awo oYesu n’ayaba n’abeegibe omu bubuga bw’omu kitundu ekibeeta Kaisaaliya Firipo. Owebabbaire batambulatambula, n’abuulya

* **8:26 8:26** EBiwandiike ebimo bimaliirirya biti, *Tiwakoberaku omuntu ogondi yenayena omu kabuga*.

abeegibe ati, “Abantu owebabba bantumulaku, banjeta naani?”

²⁸ Ni bamukobera bati, “Abamo bakweta Yokaana oMubatizi. Abandi bati mbu niiwe onaabbi Eriya, kaisi n’abandi bakoba bati mbu niiwe omoiza oku banaabbi badi abandi.”

²⁹ Olwo n’ababuulya ati, “Kaisi inywe munjeta naani?” Iye oPeetero n’amwiramu ati, “Ni-iwe oKurisito oyo oKibbumba oguyasukireku amafuta.”

³⁰ OYesu n’abasisiitira ino, ekyo tibakikoberaku omuntu kadi moiza.

*Yesu alanga okufa n’okuzuukirakwe
(Mat 16:21-28; Luk 9:22-27)*

³¹ Awo oYesu n’atandiika okubeegesya ati, “OMwana wa Muntu, bateekwa okumugadya ino, era n’abantu abakulu omwigwanga, n’abakabona abakulu, n’abakugu omu by’aMateeka okumugaana. Era bali n’okumwita, neye oluzwanyuma lw’enaku isatu, yalizuukira.”

³² Ebyo yabitumuliire mulwatu.

Awo oPeetero n’airyा oYesu oku mbale n’amwakanisyा ino.

³³ Neye oYesu oweyalukire n’alola e nyuma, n’abona abeegibe abandi, n’akaawuukira oPeetero ati, “Onzwe omumaiso, oli Sitaani! Ebigendererwa bya Kibbumba tiniibyo ebyofaaku, neye ofa ku by’abantu!”

³⁴ Awo oYesu n’ayeta ekiziiima ky’abantu, n’abeegibe, ni baaba e gyali, n’abakoba ati, “Nabuli muntu ataka okubba omusengereri

wange, ali n'okwerabira ekyali, ni yeetiika omusalabbagwe ogw'okugada olw'obwakabaka bwa Kibbumba, era n'ansengererya.

³⁵ Nabuli agezyaku okulamya obwomibwe okululwe, yalibufiirwa, neye nabuli afiirwa obwomibwe okulwange n'olw'aMawuliro aMasa, yalibulamya.

³⁶ "Aale kirimu mugasoki omuntu okusuna obusuni bwonabwona obwa ku kyalo, neye kaisi n'afiirwa obwomibwe?

³⁷ Era dala mpaawo omuntu ekyayezza okuwaayo okugula obwomibwe.

³⁸ Buli ankwatira nze era n'ebibono byange ensoni omu bantu b'omulembe gunu abazwazwa oku Kibbumba era abakola ebibbibibbi, oMwana wa Muntu yena yalimukwatira ensoni oweyalizira omu kitiiysa kya Iteeye, ng'ali n'abamalaika abatukulye."

9

¹ Era oYesu ni yeeyongera okubakoba ati, "Mbakobera amazima nti abamo oku bantu abali aanu, tibalifa nga bakaali okubonaku obwakabaka bwa Kibbumba nga buliwo n'amaani."

Okucuuka kw'emboneka ya Yesu

(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)

² Enaku omukaaga owegyabitirewo, oYesu n'ayaba n'oPeetero, n'oYaakobbo, n'oYokaana n'abeekubbembera, ni baniina olusozi oluwanvu ni babba eeyo bonkani. Awo embonekaye n'ecuuka nga babona.

8:34 8:34 Mat 10:38; Luk 14:27 **8:35 8:35** Mat 10:39; Luk 17:33;
Yok 12:25

3 Ebizwalobye ni bimirikiinya, ni bitukula
ino nga mpaawo kadi moiza oku kyal oyezya
okubitukulya paka atyo.

4 Ananyere aawo Eriya n'oMusa ni
babbeerukira nga batumula n'oYesu.

5 Awo oPeetero n'akoba oYesu ati, "Mu-
somesya, kisa okubba aanu. Oleke tulukewo
obusiisira busatu, akamo kako, n'akandi ka
Musa, n'akandi k'Eriya."

6 OPeetero yakobere atyo, olwo-so
ng'ebiyokutumula bimugotere, olw'okubba iye
n'abainaye, babbaire batiire ino.

7 Awo ekireri ni kiiza, ni kibabbuunaku
n'ekiiriiry ekyakyo, era eigono ni lizwera omu
kireri ekyo nga likoba liti, "Onu niiye oMwana
wange oguntaka eino, mumuwulisisye."

8 Tete amangu ago baabire okulolyamika, nga
tibabonaku muntu gondi aali nabo, okutoolaku
oYesu yenkani.

9 Kaisi owebabbaire baniinuka olusozi, oYesu
n'abasisiitira ati, "Ekimuboine timukikoberan-
gaku omuntu yenayena paka oMwana wa Muntu
ng'amalire okuzuukira."

10 Era bona ni bagondera ekyabakobere, neye
ni beebyulangana bati, "Ategeezere niki owaat-
tumwire oku kuzuukira?"

11 Ananyere awo ni bamubuulya bati, "Lwaki
abakugu omu by'aMateeka ga Musa bakoba
bati Eriya niiye ateekwa okusooka okwira kaisi
oKurisito aize?"

12-13 OYesu n'abairamu ati, "Kituuce, Eriya* niiye aali n'okusooka okwira, okwirya emyoyo gy'abantu obuyaaka. Neye mbakobera nti, omuntu aali ooti Eriya yaizire ira, ni bamukola ebintu byonabyona ebibatakire, ng'eBiwandiike owebyamutumwireku." Era n'oMwana wa Muntu yena, bali n'okumugadya eino, era n'okumutalyanguka ng'eBiwandiike owebimutumulaku.

*OYesu alamya omwisuka ow'omuzimu
(Mat 17:14-21; Luk 9:37-43)*

14 Kwolwo oYesu n'abeegibe abasatu, owebazwire oku lusozi, ni baaja ekiziima ky'abantu ekinene, nga kyeruguuliriiryre abeegibe abandi, era ng'abakugu omu by'aMateeka ga Musa baakana nabo.

15 Abantu bonabona owebaboinne oYesu, ni basiima ino, ni bairuka okwaba e gyali, ni bamusangaalira.

16 Awo iye n'abuulya abeegibe ati, "Niki ekimwakana nabo?"

17 Omoiza oku bantu abangi ababbairewo, n'amwiramu ati, "Musomesya, nkuleeteire omutaane wange aliku omuzimu ogumugaana okutumula.

18 Nabuli owegumukwata, gumukubba ebigwo, n'afuuja eifulo, n'aluma amaino, era ni yeegolola n'akala. Nsabire abeegibo okugumubbingaku neye ni bakaya."

* **9:12-13 9:12-13 Eriya**, aanu oYesu yabbaire ategeeza Yokaana oMubatizi.

19 OYesu n'abairamu ati, “Abantu inywe, ab’omulembe gunu ababula okwikirirya, nalimala na inywe kiseera kyenkana aina nga mbaguminkiriza? Ondeetere omwisuka nago.”

20 Batyo ni bamumuleetera.

Omuzimu owegwaboine oYesu, amangu ago ni gusukunsulya omwisuka, n’agwa ansi, ni yeegalanzula, nga waafuuja eifulo.

21 OYesu n’abuulya oiteeye w’omwisuka ati, “Amalire ibbangaki kasooka omuzimu gunu gumukwata?” Iye n’amwiramu ati, “Kuzwera nakimo mu butobuto.

22 Era emirundi mingi gumumuma omu musyo, ooba omu maizi, gumwite. Kale otukwatire ekisa, otubbeere, owoobba oyezya.”

23 OYesu n’amwiramu ati, “Okobere oti, ‘Owoobba oyezya?’ Omanye oti byonabyona byezeka, omuntu owaabba n’okwikirirya.”

24 Amangu ago, oiteeye w’omwisuka n’airamu maaminkirira ati, “Njikirirya, neye era ombeere Musengwa, okwikirirya kwange kuweemu okubuuusabuusa!”

25 OYesu oweyaboine abantu abandi bangi nga baiza bairuka, n’akaawuukira omuzimu ati, “Iwe muzimu ogw’okutatumula, era ogwaigaire amatwi, nkulagira nti omwisuka oyo omuzweku, era tomwirangaku tete.”

26 Gutyo owegwamalire okwasyamika n’okusukunsulya ino omwisuka, ni gumuzwaku, n’awola ooti afire. Era abakira obungi ni bakoba bati, “Afire!”

27 Neye oYesu n’amukwata oku ngalo, n’amusetuca, era omwisuka n’ayemerera.

28 Oluzwanyuma, oYesu oweiyakangire e ika, abeegibe ni bamubuulya bati, "Olwo lwaki iswe titwezerye okugumubbingaku?"

29 Iye n'abairamu ati, "Mpaawo kintu kindi ekimwezya okubbingisya omuzimu ogw'engeri enu oku muntu, okutoolaku okusaba n'okusiiba."

*OYesu tete atumula oku kufaakwe
(Mat 17:22-23; Luk 9:43-45)*

30 OYesu n'abeegibe owebazwire aawo, ni babita omu Galiraaya, oYesu nandi n'ataka abantu abandi bakimanye,

31 olw'okubba yabbaire n'abeegibe ng'abeegesya ati, "OMwana wa Muntu baaba okumulyamu olukwe era bamuweeyo eeri ab'obwezye. Era balimwita, neye oku lunaku olwokusatu nga bamalire okumwita, yalizuukira."

32 Neye ekiyabakobeire tibakitegeereku, kaisi tete ni batya okumubuulya.

*Naani akira abainaye ekitiisya?
(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)*

33 Batyo oYesu n'abeegibe ni batuuka e Kaperenawumu. Owebamalire okwingira omu nyumba, oYesu n'ababuulya ati, "Mubbaire mwakana kuuki omu nzira?"

34 Neye ibo ni basirika olw'okubba omu nzira babbaire baakana nga beebuulyangana bati naani akira ekitiisya mwibo?

35 Awo oYesu n'atyama era n'ayeta abeegibe elkumi na Babiri, ni baiza e gyali. N'abakoba

ati, "Nabuli ataka okubba omwekubbemberi, ateekwa kubba niiye asembayo mu bonabona, era n'okubba muweererya wa bonabona."

³⁶ Ananyere awo n'ayeta omwana omutomuto, kaisi n'amukoba okwemerera omumaiso gaabwe. N'amulera, kaisi n'abakoba ati,

³⁷ "Nabuli asangaalira omwana ooti yoonu okulwange, abba asangaaliire ninze. Era nabuli ansangaalira, abba tasangaaliire ninze, neye abba asangaalira yooyo eyantumire."

*Atatulwanisya tabba mulabe waiswe
(Luk 9:49-50)*

³⁸ Olundi oYokaana n'akoba oYesu ati, "Musomesya, twaboine omuntu ng'abbinga emizimu oku bantu ng'akolesya eriinalyo, iswe ni tugezyaku okumuloberya olw'okubba takusengererya aamo na iswe."

³⁹ OYesu n'amwiramu ati, "Oyo timumuloberyang, olw'okubba nabuli akola ebyewunyo ng'akolesya eriina lyange, tayezya kwanguya kuntumulaku obubbibubbi nga wankubitawo ekiseera ekitono kiti.

⁴⁰ Nabuli atatulwanisya, oyo yena abba munaiswe.

⁴¹ Mbakobera amazima nti nabuli abawa inywe amaizi ag'okunywa olw'okubba muli bantu ba Kurisito, anambula kubuuusabuusa yalisuna empeeraye."

*Ebitenderaabantu okukola ekibbikibbi
(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)*

9:35 9:35 Mat 20:26-27; 23:11; Mak 10:43-44; Luk 22:26 **9:37**

9:37 Mat 10:40; Luk 10:16; Yok 13:20 **9:40 9:40** Mat 12:30; Luk 11:23 **9:41 9:41** Mat 10:42

42 “Singa omuntu yenayena azweraku omoiza oku batobato abo abanjikiririyamu okukola ekibbikibbi, ekikiraku, omuntu oyo kumusiba ibbaale erizito omu mamiro, ni bamudyaka omu nyanza.

43 Era singa engaloyo ekuzweraku okukola ekikole ekibbikibbi, ogitemeku. Kisa osune obwomi obutawaawo ng’oli muleme, okukiraku okusigalya engalo eibiriri, neye ni bakumuma, omu geyeena, [

44 omuli omusyo ogutalikira, era omutawa n’okuvunda].”[†]

45 Ooba singa ekigerekyo kikuzweraku okukola ekikole ekibbikibbi, okitemeku. Kisa osune obwomi obutawaawo ng’oli muleme, okukiraku okusigalya ebigere ebibiri, neye ni bakumuma omu geyeena, [

46 omuli omusyo ogutalikira, era omutawa n’okuvunda].[‡]

47 “Aabba ng’eriisolyo niiryo erikuzweraku okukola ekikole ekibbikibbi, olyokolemu. Kisa oingire obwakabaka bwa Kibbumba ng’oli w’eriiso limo, okukiraku okusigalya amaiso gonagona, neye ni bakumuma omu geyeena,

48 omuli omusyo ogutalikira, era omutawa n’okuvunda.

49 “OKibbumba yalinkengeiza nabuli mwikirirya okumusuucca omusa, ng’osyodo owaabba omusa nga bamulungiiremu omuunyu.

9:43 9:43 Mat 5:30 † **9:44 9:44** EBiwandiike ebimo eby’eira bibulamu olunyiriri lunu. **9:44 9:44** 9:48 ‡ **9:46 9:46** EBiwandiike ebimo eby’eira bibulamu olunyiriri lunu. **9:46 9:46** 9:48 **9:47 9:47** Mat 5:29 **9:48 9:48** Isa 66:24

50 Omuunyu omugaanike gwa mugaso, neye singa gusuuka mujaalaali, mwezya mutya okugwiryamu ensa? Mubbe n'omuunyu omu mpisa gyanywe, era mubbe mwidembe n'abantu.”

10

*OYesu ayegesya oku kwawukana omu bufumbo
(Mat 19:1-12; Luk 16:18)*

1 Awo oYesu n'azwa omu kitundu ekyo, n'ayaba omu kitundu eky'e Buyudaaya, n'omu kitundu eky'oku lubba olundi olw'omwiga oYoludaani. Era ekiziima ky'abantu kinene ni kikumbaanira e gyali tete, n'abeegesya, ng'oweyabbaire analirye okukola.

2 Abamo oku Bafalisaayo ni baaba e gyali ni bamutega n'ekibuulyo bati, “Amateeka gaikiriryamusaiza okubbinga omukaliwe?”

3 Iye n'abairamu ati, “OMusa yabalagiire niki oku nsonga eyo?”

4 Ni bamukoba bati, “OMusa yaikiriirye omusaiza okukola ekiwandiiko ekikakasa kiti abbingire omukaliwe, olwo kaisi ni baawukana.”

5 OYesu n'abairamu ati, “Olw'obukakanyali bw'emyoyo gy'abantu, oMusa kiyazwireku n'abateekerawo ekiragiro ekyo.

6 Neye okuzwera nakimo oku ntandiika oweyabbumbiire ekyalo, ‘OKibbumba yabbumbire omusaiza n'omukali.

7 Kagira omusaiza yalekanga oiteeye n'omaaye, n'abba n'omukaliwe,

8 era ni basuuka muntu moiza.’ Olwo nga tibakaali bali babiri, neye nga bali muntu moiza.

9 Kale oKibbumba ekiyagaitire aamo, omuntu takigaitululanga.”

10 Oweyakangire omu nyumba, abeegi ni babulya oYesu oku nsonga eyo.

11 N'abairamu ati, “Nabuli abbinga omukaliwe, kaisi n'aleeta omukali ogondi, abba abbengere ogw'obulendi.

12 Era owekippa ng'omukali niiye anobere e wa ibaaye, kaisi n'afumbirwa omusaiza ogondi, abba abbengere ogw'obulendi.”

*OYesu awa abaana abatobato enkabi
(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)*

13 Abantu abamo babbaire baleeta abaana abatobato e giri oYesu abakwateku, neye abeegibe ni babaloverya nga babakaawuukira.

14 OYesu oweyaboine abeegibe ekibakola, n'anyiiga, n'abakoba ati, “Muleke abaana abatobato baize e gyendi era timwabaloberya, olw'okubba abali ooti baabo, niibo ababba omu bwakabaka bwa Kibbumba.

15 Mbakobera amazima nti nabuli muntu ataikirirya okwesiga oKibbumba, ng'omwana omutomuto oweyeesiga ababyairebe, tiwak-wingira omu bwakabaka bwa Kibbumba.”

16 Era awo n'alera abaana abatobato, era n'abawa enkabi ng'abateekaku engalogye.

*OYesu n'omusaiza omusuni
(Mat 19:16-30; Luk 18:18-30)*

17 Awo oYesu oweyabbaire ng'atandiika olu-gendolwe, omusaiza n'aiza e gyali ng'airuka, n'akoma amazwi omumaisoge, n'amubuulya ati, "Musomesya omusa, niki ekinteeekwa okukola okusuna obwomi obutawaawo?"

18 OYesu n'amukoba ati, "Lwaki onjeta omusa? Mpaawo muntu omusa okutoolaku oKibbumba yenkani.

19 Ebikwata oku bwomi obutawaawo, omaite ebiragiro bya Kibbumba ebikoba biti, 'Tiwaitanga muntu, tiwayendanga, tiwaibbanga, tiwasibiriryanga oku muntu, tiwaalyanga ebyaguzu. Oiteewo n'omaawo obawenge ekitiisya.'

20 Omusaiza oyo n'airamu oYesu ati, "Musomesya, ebiragiro ebyo byonabyona nabituukiriiryе kuzwera nakimo mu butobuto paka atyanu."

21 Awo oYesu oweyamulingiriire, n'amusaasira, n'amukoba ati, "Obulwaku ekintu kimo ekyoli n'okukola. Oyabe otunde ebibyo byonabyona, empiiya egyptwamu ogigabire abadoobi, kaisi oize otambulenge na nze, awo walisuna obusuni omwigulu."

22 Oweyawuliire ebyo, omusaiza oyo, n'aboneka ng'anyiikaire, era n'ayaba nga muyungubali, olw'okubba yabbaire n'ebyobusuni bingi.

23 OYesu n'abitabilitya amaiso omubabbairewo, era n'akobaabeege ati, "Nga kyalibba kigosi omusuni okwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba!"

24 Abeegibe ni bawuninkirira olw'ebibonobye. Neye oYesu n'abakoba tete ati, "Bainange, nga kigosi omusuni okwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba!"

25 Kyanguku okisolo omunene ooti ngamira okubita omu kawundu k'empisyo, okukiraku omusuni okwingira omu bwakabaka bwa Kibbumba!"

26 Awo ni bawuninkirira ino, ni bamubuulya bati, "Olwo naani ayezya okulokoka?"

27 OYesu n'abalingirira, kaisi n'abakoba ati, "Abantu tibakyezya, neye oKibbumba iye akyezya, olw'okubba Iye ayezya byonabyona."

28 Awo oPeetero n'akoba oYesu ati, "Musengwa, aale obone iswe twalekere ebyaiswe byonabyona, kaisi tutambulenge na iwe."

29 OYesu n'airamu ati, "Mbakobera amazima nti nabuli muntu eyalekere ekositokye, ooba abagandabe, ooba aboonyokobe, ooba omaaye, ooba oiteeye, ooba abaanabe, ooba ebigonabye, okulwange n'olwakubbeera aMawuliro aMasa,

30 yalisuna eby'omu bwomi bunu obw'oku kyalu emirundi 100. Ekikoba kitu, kisitokye, n'abagandabe, n'aboonyokobe, n'abamaaye, n'abaanabe, n'ebigonabye, aamo n'okumuyiigaania. Kaisi tete, yalisuna n'obwomi obutawaawo ng'azwire oku kyalu.

31 Neye bangi kwabo ab'ekitiisya omu kiseera kinu abalibba aba bulijo, era bangi kwabo aba bulijo omu kiseera kinu, abalibba ab'ekitiisya."

*OYesu tete atumula oku kufaakwe
(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)*

³² OYesu n'ababbaire naye, babbaire omu lugendo, nga baaba e Yerusaalemi. OYesu yabbaire abeekubbembeiremu, ng'abalekeirekuuku eibbanga. Abeegibe ni bawuninkirira, era abantu abandi ababbaire babazwaku e nyuma ni batya.

Awo n'airya tete abeegibe eikumi na babiri oku mbale, n'atandiika okubakobera ebyabbaire byaba okumutuuukaku.

³³ N'abakoba ati, “Atyanu tuli kwaba e Yerusaalemi; era eeyo oMwana wa Muntu baaba okumulyamu olukwe bamuweeyo eeri abakabona abakulu, n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa. Era baaba okumusalira ogw'okufa, kaisi bamuweeyo eeri aBatali Bayudaaya.

³⁴ Abo ibo baaba kumusekerera, bamwandeku ebitanta, bamufaamulire efaalu egiriku emirobo egisima, era baiza kumwita. Neye oluzwanyuma lw'enaku isatu yalizuukira.”

*Okusaba kwa Yaakobbo n'oYokaana
(Mat 20:20-28)*

³⁵ Awo oYaakobbo n'oYokaana abataane ba Zebedaayo, ni baaba e giri oYesu, ni bamukoba bati, “Musomesya, tutaka otukolere kyonakyona ekitwakusaba.”

³⁶ OYesu n'ababuulya ati, “Niki ekimutaka mbakolere?”

³⁷ Ni bamwiramu bati, “Ogewalityama oku ntebeyo ey'ekitiisyia omu bwakabakabwo, tutaka otwikiriryre tukulirane, ng'omoiza atyaime oku lubbaalwo olw'engalo endiiro, kaisi ogondi oku lw'engalo engooda.”

38 OYesu n'abakoba ati, "Ekimusaba timuki-maite. Mwezya okunywa oku kipimo kyokugada ekinjaba okunywa, ooba okubainika omu kugada okunjaba okubba nga banjinikamu?"*

39 Ibo ni bamwiramu bati, "Twezya." OYesu n'abakoba ati, "Ekipimo ekyokugada ekinjaba okunywaku, dala mwalikinywaku, era mwali-ganya ni babainika omu kugada omu ngeri eginjaba okubba nga banjinikamu.

40 Neye eky'okutyama nga mundiraine oku lubba olw'engalo endiiro ooba engooda, tin-inze nsalawo, bakigabira baabo oKibbumba abeyakitegekeire."

41 Abeegi abandi eikumi owebawuliire, ni banyiiga olwa Yaakobbo n'oYokaana.

42 Awo oYesu n'abeeta bonabona aamo, kaisi n'abakoba ati, "Mumaite muti abebeeta abafugi b'abo aBatali Bayudaaya, bataka kubaweererya era abakungu baabwe abakulu bataka abantu abebafuga babamanye bati babaliku obwezye.

43 Neye mwinywe tiniikyo owekiri n'okubba. Wazira mwinywe, nabuli ataka okubba omukulu, ateekwa kubba muweererya w'abainaye,

44 era nabuli ataka okubba omukulu wa bainaye, ali n'okubba muweererya wa bonabona.

* **10:38 10:38** Omu Biwandiike ebya Luyonaani kikoba kit, *Okubabatiza omu ngeri eginjaba okubba nga bambatizamu.*

10:38 10:38 Luk 12:50 **10:43 10:42-43** Luk 22:25-26 **10:44 10:43-44** Mat 23:11; Mak 9:35; Luk 22:26

45 N'omwana wa Muntu tiyaizire bamuweererye, neye kuweererya, era n'okuwaayo obwomibwe ng'omugaito okununula abangi."

*OYesu alamya oBbaatimaayo
(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)*

46 Batyo oYesu n'abeegibe, n'ekiyindi ky'abantu ekinene, ni batuuka omu kibuga e Yeriko. Owebabbaire bazwamu, ni baajirya omwofu ng'atyaimo oku nzira, ogubeeta oBbaatimaayo, eyasabiriryanga. Omwofu oyo yabbaire mutaane wa Timaayo.

47 OBbaatimaayo oyo oweyawuliire ati oYesu ow'e Naazaleesi niiye abita, n'atandiika okutumula amaaminkirira ati, "Yesu oMwizukulu wa kabaka oDawudi,[†] onkwatire ekisa!"

48 Abantu ni bamukaawuukira nga bamukoba asirike. Neye iye ni yeeyongera-bweyongeri kwaminkirira ati, "Iwe oMwizukulu wa kabaka oDawudi, onkwatire ekisa!"

49 Awo oYesu n'ayemerera, n'akoba ati, "Mumwete aize." Ni bamweta, ni bamukoba bati, "Ogume omwoyo, osetuke, akweta."

50 Awo n'amuma eedi ekizibaawokye, n'asetukiramu mangu, n'aiza e giri oYesu.

51 OYesu n'amukoba ati, "Otaka nkukolere niki?" Omwofu n'amwiramu ati, "Musomesya, ondamye amaiso."

52 Awo oYesu n'amukoba ati, "Aale oyabe, olamire olw'okwikiriryakwo." Amangu ago amaisoge ni galama, era ni yeeyabira n'oYesu.

[†] **10:47 10:47 OMwizukulu wa kabaka oDawudi**, kyabbaire kimo oku kitisya kya Yesu ng'omulokoli w'abantu.

11

*OYesu bamwaniriza omu kitiiysya eky'amaani
(Mat 21:1-11; Luk 19:28-40; Yok 12:12-19)*

¹ Awo oYesu n'abeegibe, owebabbaire batira okutuuka omu kibuga e Yerusaalemi, era nga baigereire e Bbesufaage n'e Bbesaniya, ebiri oku lusozi olubeeta oLusozi olw'eMisaale eMizaituuni, oYesu n'atuma babiri oku beegibe ati,

² "Mwabe omu kitundu ekyo ekiri omumaiso awo era owemwabba mwankwingira muti, mwabona ompunda omutomuto ogubatatyamangaku ogubasibire aawo. Mumuteere era mumuleete.

³ Owewabbaawo ababuulya ati, 'Lwaki mukola ekyo?' Mwairamu muti, 'OMusengwa waiswe amwetaaga, era ng'amalire okumutambuliraku, yalagira ni bamwirya aanu mangu.' "

⁴ Batyo ni baaba, ni baajirya ompunda omutomuto ogubasibire oku mulyango, ng'ayemereire e nza oku luguudo, ni bamuteera.

⁵ Abamo oku babbaire beemereire aawo, ni bababuulya bati, "Mukola niki? Lwaki muteera ompunda oyo?"

⁶ Ibo ni babairamu ng'oYesu oweyabbaire abakobere. Badi ni babaleka baaba.

⁷ Batyo abeegi abo ni baleetera oYesu ompunda, ni bamwalaku ebizibaawo byabwe okumuwa ekitiisya, era n'amutyamaku.

⁸ Era abantu bangi ni baala omu nzira ebizwalo byabwe, era abandi ni baalamu bikoola ebibatemere omu misiri.

⁹ Awo ababbaire beekubbembeire, n'ababbaire bazwa e nyuma, ni baaminkirira bati,

“Tuwuuje oMusengwa iye oKibbumba.

W'enkabi iye oyo aiza omu liina lya Musengwa iye oKibbumba.

¹⁰ Obwakabaka bwa zeiza waiswe oDawudi, obubaaba okwiryawo nga bw'enkabi.

Tuwuuje oMusengwa aali omwigulu.”

¹¹ Awo oYesu n'atuuka omu Yerusaalemi, n'aingira omu Yeekaalu. Oweyamalire okubityabilitya amaiso okubona ebantu byonabyona, n'awuluka. N'ayaba aamo n'abeegibe elkumi na Babiri e Bbesaniya, omu kifo e gibabbaire baaba okugona olw'okubba obwire bwabbaire bwatira okwirugala.

*OYesu alaama omusaale omutiini
(Mat 21:18-19)*

¹² Oku lunaku olwairireku, oYesu n'abeegibe owebabbaire bazwa e Bbesaniya, oYesu enzala n'emuluma.

¹³ Oweyalengeire omusaale omutiini oguliku ebikoola, n'ayaba okubona obanga yagwajaaku ebineneka. Oweyagutuukireku, nandi n'ayajaaku ekineneka kadi kimo, okutoolaku ebikoola byonkani olw'okubba kyabbaire tiniikyo ekiseera emitiini omu ginenekaza.

¹⁴ N'agukoba ati, “Okuzwa atyanu tiwaabbaawo alyaku ebinenekabyo tete!” Ebibono ebyo abeegibe ni babiwulira.

*OYesu abbinga abatundira omu Yeekaalu
(Mat 21:12-17; Luk 19:45-48; Yok 2:13-22)*

15 Awo oYesu n'abeegibe owebatuukire e Yerusaalemi, oYesu n'aingira omu luuga lw'eYeekaalu, era n'atandiika okubbingamu abo ababbaire batundiramu era n'ababbaire baguliramu ebintu. N'agangulyaga amamenza g'abawanyisya empiiya, n'ebityamo eby'ababbaire batundiramu enjiwa.

16 Era n'aloberyia nabuli muntu okubitya ebintu omu Yeekaalu.

17 Ananyere awo n'ayegesya ababbairewo ati, "Tibakiwandiikire bati, 'Enyumba yange yaabbanga nyumba abantu b'amawanga gonagona omubasabiranga?' Neye inywe mugisuuciryem puku y'abanyagi omubeebisa!"

18 Abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka owebawuliire ebibono ebyo, ni basala amalabuki ag'okujigirica oYesu. Babbaire bamutiire olw'okubba ekiziima ky'abantu kyonakyona kyabbaire kiwuninkiriire olw'enjegesyaye.

19 Obwire owebwairugaire, oYesu n'abeegibe ni bazwa omu kibuga.

*Ekitwega oku musaale omutiini
(Mat 21:20-22)*

20 Eizo waaku amakeezi, oYesu n'abeegibe owebabbaire babitawo, ni babona omusaale omutiini gudi nga gukalire okuzwera nakimo oku kikolo.

21 Awo oPeetero n'ayebukirya, n'akoba oYesu ati, "Musomesya, obone, omusaale omutiini oguwalaamire gukalire!"

22 OYesu n'abairamu ati, "Mubbe n'okwikiriryu omu Kibbumba.

23 Mbakobera amazima nti omuntu owaakoba olusozi lunu ati, 'Weeinge oyabe weemume omu nyanza, ekyo balikimukolera, kasita nandi n'abuusabuusa omu mwoyogwe, neye n'aikiriryu ati ekyakoba kyatuukirira.'

24 N'olwekyo mbakoba nti, nabuli ekimwasa-banga oKibbumba, mwikiriryenge muti muk-isunire, era mwalikisuna.

25 "Era nabuli owemwirya emyoyo gyanywe eeri oKibbumba, owewabbaawo abba akolere ekibalumiriryu inywe, mumusoniye, kaisi oItewaanywe aali omwigulu atire abasoniye nywena ebikole byanywe ebibbibibbi. [

26 Neye owemutasoniya, era n'oItewaanywe aali omwigulu tiyalibasoniya ebibbibibbi byanywe]."^{*}

*OYesu bamubuulya oku bwezyebwe
(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)*

27 Olundi oYesu n'abeeegibe ni baira tete e Yerusaalemi. OYesu owejabaire atambulira omu Yeekaalu, abakabona abakulu n'abakugu omu by'aMateeka, n'abantu abakulu omwig-wanga, ni baaba e gyali.

11:23 11:23 Mat 17:20; 1Ko 13:2 **11:25 11:25** Mat 6:14-15

* **11:26 11:26** EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu olunyiriri lunu. **11:26 11:26** Mat 6:15

²⁸ Ni bamubuulya bati, “Oli na bwezyeki okukola ebintu ebyo ebyokola? Era naani eyakuwaire obwezye obwo?”

²⁹ OYesu n’abairamu ati, “Zena oleke mbabuulye ekibuuulyo kimo. Owemwanjiramu, zena nabakobera e gintoola obwezye okukola ebintu binu.

³⁰ Naani eyatumire oYokaana okubatiza, Kibbumba, ooba bantu? Munjiremu.”

³¹ Awo ni beegeyamu bati, “Singa tumwiramu tuti, Kibbumba niiye eyamutumire ayaba okutubuulya ati, ‘Kaisi lwaki oYokaana iye timwamwikiririiryemu?’

³² Neye singa tumwiramu tuti, ‘Abantu niibo abamutumire’ tutya abantu olw’okubba abantu bonabona baikiriryu bati oYokaana dala yabbaire naabbi.”

³³ Kale ni bairamu oYesu bati, “Titumaite.” Awo oYesu yena n’abakoba ati, “Aale zena tinabakobere obwezye obundinabwo okukola ebintu binu.”

12

*Olugero lw’abapangisya b’omusiri
(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)*

¹ Awo oYesu n’atandiika okutumula nabo omu ngero, ng’abakoba ati, “Wabbairewo omuntu eyakomere omusiri gw’emizabbibbu, n’agusitaku olukita, n’akuulamu ekikunyiro, n’ayombekamu ekifo ekigingice nga kuliku n’akasiisira, abakuumi omubalengerera. Olwo

n'aguteekamu abapangisya era n'azwawo
n'ayaba omu lugendo.

² “Ekiseera eky'amakungula owekyatuukire,
n'atuma omugalama eeri abapangisya,
bamuweeku ebineneka by'omusiri ogwo
ogw'emizabbibbu.

³ Ibo bamukwaite ni bamukubba-bukubbi, era
ni bamubbinga nga tibamuwaireku akantu kon-
akona.

⁴ “N'abasindikira tete omugalama ogondi, ni
bamukubba oluguma, ni bamwemulayemula.

⁵ Era n'atuma ogondi, oyo ni bamwita.
N'abandi bangi ni bababitya mu ngeri nanyere
eyo, abamo ni babakubba, abandi ni babaita.

⁶ “Yabbaire asigairyewo omuntu ogondi
ow'okutuma moiza, niiye omutaane omutake
eino. Oyo guyasembeseryeyo okubatumira,
ng'akoba ati, ‘Omutaane wange bamuwa iye
ekitiisya.’

⁷ Neye ibo abapangisya abo ni beegeyamu
bati, ‘Onu niiye omusika, oleke tumwite, obusika
bwalibba bwaiswe!’

⁸ Kale ni bamukwata, ni bamwita, ni bamu-
toola omu musiri ogwo ogw'emizabbibbu ni
bamumuma edi.

⁹ “Kale onanyere omusiri ogwo niki ekiya-
likola? Yalyaba n'aita abapangisya abo, kaisi
n'agukwatisya abandi.

¹⁰ Dala mmaite nti eKiwandiike mwakiso-
mereku ekikoba kitit:

‘Eibbaale abombeki eribagaine,
lisuukire niiryo erikulu erisiba ensonda.

¹¹ Ekyo oMusengwa niiye eyakikolere,

ni tukibona, ni tukyewunya.’ ”

¹² Awo abalabe ba Yesu owebamanyicirye batı olugero olwo aluleetere nga lutumula ku niibo, ni bagezyaku okumukwata, neye tete ni batya ekiziima ky'abantu, ni bamuleka ni baaba.

Ebifa oku kuwa omusolo

(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)

¹³ ABafalisaayo n'abawagiri ba Kerode abamo, ni babatuma okutega oYesu omu bibono.

¹⁴ Batyo ni baiza ni bamukoba batı, “Musomesya, tumaite tuti iwe oli w'amazima, era tokolerera bantu kukusiima, olw'okubba bonabona obabilitya mu ngeri moiza, era abantu obeegesya mu mazima ebyo oKibbumba ebyataka bakole. Atyanu Musengwa otukobere, kibba kituuce okuwa oKaisaali omusolo, ooba bbe?

¹⁵ Tuli n'okugumuwa ooba tituli n'okugumuwa?”

OYesu n'amanyica omutego gwabwe, n'abakoba ati, “Lwaki muntega? Mundeetere edinaali ngibone.”

¹⁶ Ni bagireeta. Iye n'ababuulya ati, “Ekifaananyi n'amaliina ebiri kunu byani?” Ni bamwiramu batı, “Bya Kaisaali.”

¹⁷ OYesu n'abakoba ati, “Kale, ebya Kaisaali mubiwe oKaisaali, n'ebya Kibbumba mubiwe oKibbumba.” Era ni bamwebunya ino.

Ebifa oku kuzuukira

(Mat 22:23-33; Luk 20:27-40)

18 Olundi aBasedukaayo, abakoba bati mpaawo kuzuukira, ni baaba e giri oYesu, ni bamubuulya bati,

19 “Musomesya, oMusa yatuwandiikiire ekiragiro ekiti, omuntu owaafa n'aleka onamwandu, neye nga tabyaireku omwana, omuganda w'omufu ali n'okufumbirwa onamwandu oyo, era abyalire omugandawe abaana.

20 “Kale wabbairewo abaganda musanvu. Asooka n'aleeta omukali, neye n'afa nga tabyaireku omwana.

21 Owokubiri n'atwala onamwandu w'odi eyasookere, era n'oyo n'afa nga tabyaireku mwana. N'owokusatu yena atyo.

22 Bonabona omusanyu ni batwalaku omukali oyo, neye era nandi ni bamubyalamu omwana. Oluzwanyuma, bonabona nga bamalire okufa, omukali yena n'afa.

23 “Olwo oku lunaku olw'okuzuukira, omukali oyo yalibba waani, ngoyo bonabona omusanyu bamufumbiirweku!”

24 OYesu n'abakoba ati, “Mugota, era ekibaleetera ekyo, lw'okutamanya Biwandiike, era n'obwezye bwa Kibbumba.

25 Abantu owebalizuukira, balibba ooti bamalaika omwigulu, nga tibakaali babba n'obufumbo.

26 “Kaisi ebifa oku kuzuukira, dala mmaite nti mwasomerekuru omu kitabo kya Musa, omu kitundu ekitumula oku kisaka, ng'oKibbumba

yakobere oMusa ati, ‘Ninze oKibbumba wa Ibbulaimu, era owa Isaka, era owa Yaakobbo.’

²⁷ OKibbumba w’abantu ababba aboomi newankubbaire nga bamalire okufa neye tiwa bantu abasigala omu kufa. Kale mugota ino!”

Ekiragiro ekikira obukulu

(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)

²⁸ Awo omoiza oku bakugu omu by’aMateeka n’aita, n’awulira aBasedukaayo nga baakana. Owewayaboine ng’oYesu abairiremu kusani, yena n’amubuulya ati, “Kiragiroki ekikira byonabyona obukulu?”

²⁹ OYesu n’amwiramu ati, “Ekiragiro ekikira byonabyona obukulu niikyo kinu: ‘Iwe Isirairi, owulire: OMusengwa iye oKibbumba waiswe, Musengwa iye omoiza yenkani.

³⁰ Era otakenge oMusengwa iye oKibbumbawo, n’omwoyogwo gwonagwona, n’obwomibwo bwonabwona, n’ebiseegobyo byonabyona, n’amaanigo gonagona.’

³¹ Ekiragiro ekiiririraku omu bukulu, niikyo kinu: ‘Otakenge omuntu omwinawo, ng’oweweetaka iwe onanyere.’ Mpaawo kira-giro kindi ekikira ebyo obukulu.”

³² Awo oMukugu omu by’aMateeka n’akoba oYesu ati, “Musomesya, oiriremu nakusani. Ekyotumwire ky’amazima oti, oKibbumba ali moiza yenkani, nga mpaawo gondi yenayena.

³³ Era oti okumutaka n’omwoyogwo gwonagwona, n’ebiseegobyo byonabyona,

n'amaanigo gonagona, n'okutaka abantu abanaiswe ng'owetwetaka iswe abananyere, kikiraku nabuli sadaaka egibawaayo nga bagyoca yonayona, n'esadaaka egindi egibawaayo eeri oKibbumba."

³⁴ OYesu oweyaboine ng'omukugu oyo omu by'aMateeka airiremu n'amalabuki, n'amukoba ati, "Otandiikire okutegeera eby'omu bwakabaka bwa Kibbumba." Era okuzwa olwo ni watabbaawo muntu ogondi eyagumire n'amubuulyo ebibuulyo ebindi.

*OKurisito n'okabaka oDawudi
(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)*

³⁵ OYesu oweyabbaire omu Yeekaalu ng'ayegesya, n'abuulya ati, "Abakugu omu by'aMateeka bayezya batya okukoba bati, 'OKurisito ogubasukireku amafuta Mwizukulu wa kabaka oDawudi?'

³⁶ ODawudi onanyere, oweyabbaire ng'aizwire oMwoyo oMutukulye, yakobere ati:
'OMusengwa iye oKibbumba yakobere oMusengwa wange ati:

Otyame ng'ondiraine oku lubba lwange olw'engalo endiiro,
paka Owenaligondya abalabebo
ni mbasuca mukonkolo
gw'okuwuumuliryaku ebigerebyo.'

³⁷ "Ooba ng'oDawudi onanyere amweta 'Musengwawe,' kaisi tete olwo oKurisito ayezya atya okubba mwizukuluwe?" Ekiziima

ky'abantu ekyabbairewo, ebibonobye ebyo ni babiwulisisya n'okusiima kunene.

*Okwekuuma abakugu omu by'aMateeka
(Mat 23:1-36; Luk 20:45-47)*

³⁸ Atyo oYesu oweyabbaire ng'ayegesya, n'akoba ati, "Mwekuume abakugu omu by'aMateeka ga Musa, abataka okutambula nga bazwaire amaganduula amawanuvuiriri ageekuusira ansi, okulaga batu bantu batukulye. Era bataka okubasugiryasugirya omu butale,

³⁹ n'okutyama omu bifo eby'omumaiso omu makumbaaniro n'omu bifo eby'abantu ab'ekitiisya oku mambaga.

⁴⁰ Era banyaga ebintu byonabyona omu manyumba g'abanamwandu, n'okusaba oKibumba omu bibono ebingi olw'okweraga. Abo balisuna ekibonerezo ekikiraku obunene."

*Ekirabo ky'onamwandum
(Luk 21:1-4)*

⁴¹ OYesu oweyabbaire ng'atyaimo omumaiso g'ekifo omubateeke ebirabo omu Yeekaalu, n'abona abantu bangi nga bateekamu empiiya. Abasuni bangi bateekeremu empiiya nyingi.

⁴² Awo onamwandum omudoobi n'aiza, n'ateekamu obumpiiya* bubiri, obw'ebbeeyi esembayo okubba entono eino.

⁴³ OYesu n'ayeta abeegibe, ni baiza e gyali, n'abakoba ati, "Mbakobera amazima nti onamwandum oyo omudoobi ateekere kinene ino

* **12:42 12:42 Obumpiiya**, omu Luyonaani kikoba kit, *Leputooni*.

omu kifo omu bateeka ebirabo, okukiraku abandi badi bonabona.

⁴⁴ Ibo bateekeremu nga batoola ku bingi ebibabbaire nabyo. Neye onamwandum oyo iye, ateekeremu kyonakyona ekyabbaire ali nakyo, ekibbaire ekijejera obwomibwe.”

13

*OYesu atumula oku kujigirika kw'eYeekaalu
(Mat 24:1-2; Luk 21:5-6)*

¹ Awo oYesu owejabbaire ng'azwa omu luuga lw'eYeekaalu, omoiza oku beegibe n'amukoba ati, “Musomesya, obone amabbaale ag'enyumba eenu eYeekaalu ageewunyisya!”

² OYesu n'amwiramu ati, “Aganyumba ganu aganene ogabona? Gonagona abalabe baliiza ni bagakubbirawo ansi. Era omu kifo kinu timwalibba ibbaale kadi limo aanu eryalisigala nga lyombeke oku liinaye. Gonagona baaba kugawumpulyagawo.”

*Ebigosi n'okubayiigaania
(Mat 24:3-14; Luk 21:7-19)*

³ OYesu owejabbaire ng'atyaime oku Lu-sozi olw'eMisaale eMizaituuni, ng'alingiriire eYeekaalu, oPeetero, n'oYaakobbo, n'oYokaana, n'Andereya, ni bamubuulya omu kyama bati,

⁴ “Otukobere, ebyo byalibbaawo di? Era kamanyiciryoki akaliraga kati ebyo byonabyona byatira okubbaawo?”

⁵ Iye oYesu n'abakoba ati, “Mwekuume tiwaabbaawo abagotesyagotesya.

6 Bangi baliiza nga beeyeta ninze, era baligotesyagotesya bangi.

7 Era owemuwuliranga entalo aanu n'aadi, timutyanga. Ebyo biteekwa okubbaawo, neye era enkomerero yalibba ekaali okutuuka.

8 "Eigwanga lyalirumba eigwanga erindi, n'obwakabaka bwalirumba obwakabaka obundi. Walibbaawo omusisi ng'atengeetya ekyalo omu bitundu bingi, era n'amanzala galigwawo. Olwo okugada kwalibba nga kwankutandiika-butandiiki.

9 "Kale inywe abanjikiriry a mukimanye muti balibakwata ni babawaayo omu mbuga gy'amateeka. Balibakubbira omu makumbaaniro g'aBayudaaya. Era okulwange mwalyemerera omumaiso g'abafugi n'ag'abakabaka. Omu ngeri eyo, mwalyezya okubatuucaaku obukwenda bwange.

10 Enkomerero ng'ekaali okutuuka, aMawuliro aMasa tuli n'okumala okugalaabba eeri abantu omu mawanga gonagona.

11 "Era owebabakwatanga ni babatwala omu mbuga gy'amateeka, timweraliikiriranga ekimwatumula, nga muwozya mutumulanga ekyo oKibbumba ekyabawa okutumula omu kaseera ako. Ebibono ebimutumula tibyalibba byanywe, neye by'oMwoyo oMutukulye.

12 "Omuntu yaliwaayo omugandawe okumwitwa, n'omusaiza omubyaire yaliwaayo omwanawewe. Era abaana balyediima ni bawaayo ababyaire baabwe okubaita.

13 Era nywena abantu bonabona balibacaawa olw'okubba muli basengereri bange. Neye oyo eyaligumira ebigosi ebyo paka oku nkomerero, yalirokoka.

*Ekintu eky'omuliko era ekikwatisya enyinya
(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)*

14 "Owemwalibona ekintu ekyomuliko era ekikwatisya enyinya nga bakiteekere awekitateekwa okubba era oyo asoma ebyo amanye amakulu, olwo abo abalibba omu Buyudaaya, bairukiranga mu nsozi.

15 Eyalibba e ngulu oku nyumbaye, owaikanga ansi, taingiranga omu nyumba ati atoolemu ekiyatwala.

16 Era eyalibba omu musiri, takanganga e ika okusyoma ekizwalokyeyekind.

17 Abalibba ebida n'abalibba bayonkesya omu naku egoy nga baligada ino!

18 Mwegairire oKibbumba, ebyo tibyabbaawo omu biseera bya ikendi n'obuwolondoki obwa bbalaafu.

19 "Om naku egoy, walibbaawo okugada kunene, nga kukira okundi kwonakwona okwabbairekuwo, okuzwera nakimo oKibbumba owejabbumbiire ebintu, paka atyanu. Era tiwalibbaawo tete okugada okundi okwagaagana awo.

20 Era singa oMusengwa iye oKibbumba tiyakendeiryeku-bukendeeri enaku egoy, eg'y'okugada, tiwankulamirewo omuntu kadi

moiza. Neye olw'abalondemube, enaku egyo yagikendeiryeku.

21 "Omu biseera ebyo, omuntu owabakobanga ati, 'Aale mubone oKurisito ogubasukireku amafuta ali aanu,' ooba ati, 'Aale mubone, ngodi,' timukiikiriryanga.

22 Ekyo kityo olw'okubba aBakurisito ab'obubbeyi, era n'abanaabbi ab'obubbeyi, baliboneka. Era balikola obumanyiciryo obw'ebywunyo n'ebynamagero, nga bagenderera kugotesya n'abalondemu ba Kibbumba, owekibba kyezekaka.

23 Neye mwekuume, mbakobeire byonabyona nga bukaali.

*Okutuuka kw'oMwana wa Muntu
(Mat 24:29-31; Luk 21:25-28)*

24 "Omu naku egyo, ng'ekiseera ekyokugada kyankuwa, eisana lyaliirugaza, n'omweri gwalirekeraawo okwaka.

25 N'enkota gyalyanuka e ngulu ni gigwa, era n'amaani agali angulu omwibbangaa bali-gatengeetya.

26 "Olwo kaisi ni babona oMwana wa Muntu ng'aizira oku bireri, era ng'ali n'obwezye bungi n'ekitiisyia.

27 Yalituma abamalaika omu kyaloo kyonakyona, okukumbaania abantube abalondemu, okuzwa mu buli kansonda konakona ak'ekyaloo kyonakyona.

13:24 13:24 Isa 13:10; Zek 32:7; Yow 2:10,31; 3:15; Bil 6:12

13:25 13:25 Isa 34:4; Yow 2:10; Bil 6:13 **13:26 13:26** Dan 7:13;

Bil 1:7

*Ekitwega oku musaale oMutiini
(Mat 24:32-35; Luk 21:29-33)*

²⁸ “Aale mubonere oku musaale omutiiini mwege. Ebikoola byagwo owebikunkumuka biwaaku, n’obusaga ni busebuka, mumanya muti ebiseera eby’eisana biigereire.

²⁹ N’omu ngeri enanyere eyo, owemubonanga ebyo ebimbakobeire nga biri kubbangawo, mumanya muti enkomerero eigereire.

³⁰ “Mbakobera amazima nti ebintu ebyo byonabyona byaba okubbaawo ng’abantu ab’omulembe gunu bakaali okufa okuwaawo.

³¹ Eigulu n’ekyalo byaliwaawo, neye ebibono byange tibyaliwaawo kadi naire.

*Mpaawo amaite olunaku kadi saawa
(Mat 24:36-44)*

³² “Neye mpaawo amaite olunaku olunyere kadi saawa, ebyo owebyaligwerawo, waire abamalaika omwigulu, naabba oMwana, okutoolaku oBbaabba yenkani niiye amaite.

³³ Mwetege, mubonie olw’okubba timumaite ekiseera ekitukuumire owekyalituukira.

³⁴ “Ekyo kifaananaku n’ekyo omuntu omukulu ekyakola ng’ayaba omu lugendo. Owaabba azwa e ika, aleka akwatisirye nabuli mugalamawe omulimo, n’omwisirikale w’e ika n’amulagira okukuuma.

³⁵ Kale mubbe bulindaala olw’okubba timumaite onanyere ekisito oweyaliiirira, ooba kiire aakati, ooba enkoko owegikokoolera, ooba nga kuca,

³⁶ tiyabagwaku-bugwi, n'abaajirya nga mugonere.

³⁷ Ekimbakoba inywe, era kinkoba n'abandi bonabona nti, 'Mubonie!' "

14

*Olukwe olw'okwita oYesu
(Mat 26:1-5; Luk 22:1-2; Yok 11:45-53)*

¹ Omu kiseera ekyo, wabbaire wasigaireyo enaku ibiri, oMukolo ogw'oKutambukirya, era oMukolo ogw'eMigaati eGibulamu eKizumbulukuca, gutuuke. Abakabona abakulu, n'abakugu omu by'aMateeka ga Musa babbaire banoonia engeri y'okukwata oYesu, bamwite omu mbiso.

² Neye ni bakoba batii, "Tuleke okumukwata omu naku gy'omukolo, demba abantu beedima."

*OYesu bamusukaku amafuta e Bbesaniya
(Mat 26:6-13; Yok 12:1-8)*

³ Awo oYesu oweyabbaire e Bbesaniya ng'ali kulya omu nyumba ya Simooni eyabbaireku omugenge, ni wabbaawo omukali eyaabireyo, n'ecupa erimu amafuta amakengeize agebeeta onaludo ag'akaloosa, era ag'ebbeezi eino. N'asaanukula ecupa eyo, n'asuka amafuta oku mutwe gwa Yesu.

⁴ Neye abamo oku babbairewo, ni basunguwala. Ni bakobangana batii, "Lwaki amafuta ago bagabebeneserye batyo?

5 Babbaire bayezya okugatunda ni g'azwamu empiiya egibita omu dinaali ebisatu, ni bagigabira abadoobi." Era omukali ni bamunenya ino.

6 Neye oYesu n'akoba ati, "Lwaki mumuleyerya? Ekintu ekyankoleire kisa.

7 Ekyo kityo olw'okubba abadoobi ibo baabanga na inywe bulijo, era nabuli owemutakiire, mweyezyanga okubabbeera. Neye nze tinaabbbe na inywe okumala ekiseera ekinene.

8 Omukali onu akolere ekyayezya, omubiri gwange agusukireku amafuta ag'akaloosa nga nkaali kufa, n'agukwanirya nakimo olw'okuguliika.

9 Era mbakobera amazima nti, wonawona aMawuliro aMasa ago agankwataku e gibagalaabbanga okumalaku ekyalo, na kinu omukali onu ekyakolere, bakitumulangaku ni bamwebukirya."

*OYuda aikirirya okulyamu oYesu olukwe
(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)*

10 Awo oYuda Isikalyoti, omoiza oku beegi eikumi na babiri, n'ayaba e giri abakabona abakulu, ng'ataka okulyamu oYesu olukwe, amuweeyo egibali.

11 Abakabona owebawuliire ekyataka okubakolera, ni basangaala, era ni basuubiza okumuwa empiiya. Okuzwa olwo oYuda n'anoonia akaseera akasa ak'okubabbeera bakwate oYesu.

*OYesu alya n'abeegibe oku Mukolo
(Mat 26:17-25; Luk 22:7-14,21-23; Yok 13:21-30)*

12 Oku lunaku olusooka olw'oMukolo ogw'eMigaati eGibulamu eKizumbuluku, olubasaliraku ontaama omutomuto ogubasadaaka oku Mukolo ogw'oKutambukiry, abeegi ba Yesu ni bamubuulya bati, "Otaka twabe tukutegekere yaina e giwaliira oMukolo ogw'oKutambukiry?"

13 Awo oYesu n'atuma babiri kwibo, n'abakoba ati, "Mwabe omu kibuga, mwasangaana omusaiza eyeetiikire ensaka y'amaizi, mwabe naye.

14 Era mukobe onanyere enyumba omuntu oyo omuyaingira, muti, 'OMusomesya akobere ati, nambu ekisengekye kiri yaina, iye n'abeegibe omubaliira oMukolo ogw'oKutambukiry?"

15 Iye yabalagisya ekisenge ekinene ekiri e ngulu omu kalina, ekibamalire okwalirira, mugututegekere omwo."

16 Awo abeegi ni basimbuka, ni baaba omu kibuga. Era ni baaja nga byonabyona biri ng'oYesu owejabakobere, era ni bategeka oMukolo ogw'oKutambukiry.

17 Obwire owebwairugaire, oYesu n'atuuka n'abeegibe eikumi na babiri.

18 Awo owebabbaire bali oku menza nga balya, oYesu n'akoba ati, "Mbakobera amazima nti omoiza kwinywe alya na nze atyanu, yandyamu olukwe."

19 Abeegibe ni beekondamira ino, era moiza moiza, ng'abuulya oYesu ati, "Olwo ninze?"

20 OYesu n'abairamu ati, “Ee, omoiza kwinywe eikumi na babiri, akozya na nze omu kibya.

21 Dala oMwana wa Muntu baaba okumwita, ng'eBiwandiike owebimutumulaku. Neye wobe! Omuntu oyo eyalyamu oMwana wa Muntu olukwe, ng'alabire! Kyandimubbeereire kisa singa tibamubyaire!”

*Ekiinulo kya Musengwa ekisembayo
(Mat 26:26-30; Luk 22:14-20; 1Ko 11:23-25)*

22 Awo oYesu n'abeegibe owebabbaire nga balya, oYesu n'atoola omugaati, ni yeebalya oKibbumba, n'aguvunavunamu n'abawa, n'abakoba ati, “Mutoole mulye, gunu niigwo omubiri gwange.”

23 Era oluzwanyuma n'akwata ekikopo ky'enviinyo, era oweyalire okwebalya oKibbumba n'abawa bonabona ni banywaku,

24 n'abakoba ati, “Gunu niigwo omusaaye gwange ogwasusuka oku lw'abangi, era ogukakasa endagaano ya Kibbumba empyaka.

25 Mbakobera amazima nti tinaliirayo tete okunywa ekyokunywa ky'emizabbibbu, paka Owenalikinywa omu ngeri empyaka, omu bwak-abaka bwa Kibbumba.”

26 Awo owebamalire okwemba olwembo olw'okuwuua oKibbumba, ni bawuluka, ni baaba oku Lusozi olw'eMisaale eMizaituuni.

*OYesu alanga ati oPeetero yamwegaana
(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Yok 13:36-38)*

27 Awo oYesu n'akoba abeegibe ati, “Nywenanywena mwairuka ni mundekawo,

olw'okubba bakiwandiikire bati, 'Naliita omuliisya, entaama ni gisalaanika.'

²⁸ Neye owebalimala okunzuukiza, nalibasooka okwaba e Galiraaya."

²⁹ Awo oPeetero n'amukoba ati, "Abandi bonabona n'owebairuka ni bakulekawo nze tinakulekewo."

³⁰ OYesu n'amwiramu ati, "Nkukobera amazima nti, omu kiire ekinanyere kinu, onkoko yaabba akaali n'okukookoola emirundi emibiriri, nga wankuneegaanira emirundi misatu."

³¹ Neye oPeetero n'airamu n'akakasira nakimo ati, "N'owebaabba nga bateekwa kunjitira aamo na iwe, tinakwegaane." N'abeegi abandi bonabona ni bakoba kinanyere ekyo.

*OYesu omu Gesusemani
(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)*

³² Awo oYesu n'abeegibe ni baaba omu kifo ekibeeta Gesusemani. OYesu n'akoba abeegibe ati, "Mutyme aanu, nga nze neegairira oKibbumba."

³³ N'atwalaku oPeetero n'oYaakobbo n'oYokaana, n'atandiika okutya ino n'okweririgana.

³⁴ N'abakoba ati, "Omwoyo gwange gwizwire enima eyezya n'okunjita! Musigale aanu era nga mubonia."

³⁵ Oweyeeyongeireyo katono omumaiso, n'agwa oku mazwige, ni yeegairira oKibbumba ati, "Owekibba kyezeeka, esaawa ey'okugada ereke okuntuukaku."

36 Era n'akoba ati, "Iwe Bbaabba oyezya by-onabyona, ontooleku ekipimo ekyokugada okwo. Neye, iwe ekyotaka niikyo ekyobba okole tinga nze owentaka."

37 Awo n'aiza, n'ayaja oPeetero n'oYaakobbo n'oYokaana nga bagonere, n'akoba oPeetero ati, "Simooni, mugonere? Mubbaire timwezya kubonia waire esaawa emoiza eti?"

38 Mubonie, era musabe oKibbumba, kaisi okubagezesya tiktikwabatuukaku, olw'okubba emyoyo gyanywe dala mimaliriri, neye emibiri minafu."

39 Era n'ayaba n'asaba oKibbumba omu ngeri enanyere eyo ng'oweyasabire omu kusooka.

40 Era oYesu owejakangire omulundi ogundi tete n'abajirya nga bagona olw'okubba endoolo gyabbaire gibali kubbikubbi. Ni babba nga tibamaite ekyokumwiramu.

41 Oweyaizire omulundi ogwokusatu n'abakoba ati, "Mukaali mugona, era mukaali muwuumula? Mulekere awo! Esaawa etuukire, era aale mubone oMwana wa Muntu bali kumulyamu olukwe bamuweeyo eeri obwezye bw'abakola ebikole ebibbibibbi bamugadye.

42 Musetuke twabe tubasangaane! Era andiremu olukwe ngonu atuukire."

Bakwata oYesu

(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Yok 18:3-12)

43 OYesu yabbaire akaali atumula, amangu ago oYuda, omoiza oku beegibe eikumi na babiri, n'atuuka n'ekiyindi ky'abantu ababbaire n'empiaima n'emiigo. Abantu abo, ng'ababatumire bakabona abakulu

n'abakugu omu by'aMateeka, n'abantu abakulu omwigwanga.

44 Atyanu eyaliiremu oYesu olukwe, yabbaire amalire okuwa ekiyindi ky'abantu ekyo aka-manyiciryo ng'abakobere ati, "Omuntu ogunasugirya nga mmugwa omu kifubba, yaabba niiye oyo, mwamukwata-bukwati era ni mumutwala nga mumukalangwire."

45 Awo oYuda oweyatuuukire, amangu ago n'ayaba e giri oYesu, n'amukoba ati, "Musomesya!" Era n'amugwa n'omu kifubba.

46 Awo ni bavumbikirirya oYesu, ni bamukwata ni bamukalangula.

47 Neye omoiza oku babbaire beemereire aawo, n'asowolayo empiimaye, n'atemaku omugalama wa kabona akira obukulu ekitwi n'amutiicaaku.

48 Awo oYesu n'ababuulya ati, "Mwizire okunkwata nga muli n'empima n'emiigo, ooti mwaba kukwata myeekera?

49 Kale nabuli lunaku naabbanga na inywe omu Yeekaalu nga njegesya nandi ni munkwata. Neye kinu mukikolere eBiwandiike byezye okutuukirira."

50 Awo abeegibe bonabona ni bairuka bamulekawo.

51 Wabbairewo omwisuka eyabbaire tazwaire kintu kindi kyonakyona okutoolaku olugoye olubeeta lineni oluyabbaire yeebiikiriire. Abantu ni bamukwata ng'asengererya oYesu.

52 Neye omwisuka oyo n'abawunuka, nairuka bwere, ni basigalya lugoye.

*OYesu omumaiso g'oLukiiko
(Mat 26:57-68; Luk 22:54-55,63-71; Yok 18:13-14,19-24)*

53 Awo oYesu ni bamutwala e wa kabona akira obukulu. Abakabona abakulu bonabona n'abantu abakulu omwigwanga, n'abakugu omu by'aMateeka, ni bakumbaana, ni batyama omu lukiko.

54 OPeetero yasengereirye oYesu, ng'alekerekkuwo eibanga, n'aingirira nakimo omu luuga lwa kabona akira obukulu, n'atyama n'abakuumi, n'ayota omusyo.

55 Olwo abakabona abakulu n'ab'oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya bonabona ni banoonia obujulizi obubasinziriraku okwita oYesu, neye nandi ni babusuna.

56 Wabbairewo bangi abawaire obujulizi obw'obubbeyi nga bamulumiriza, obujulizi bwabwe nandi ni bukwatagana.

57 Era abamo ni basetuka, ni bawa obujulizi obw'obubbeyi nga bamulumiriza bati,

58 "Twamuwuliire ng'akoba ati, 'Nalivunawo eYeekaalu eenu abantu egibombekere, tete omu naku isatu, n'alyombekawo egendi, ng'abantu tiniibo abagyombekere.' "

59 Neye obujulizi bwa banu bwona nandi bukwatagana.

60 Awo okabona akira obukulu n'ayemerera omumaiso g'abantu, kaisi n'abuulya oYesu ati, "Tiwairemu? Niki ekyokoba ku binu ebibakulu-miriza?"

61 Neye oYesu n'asirika, nandi n'airamu. Okabona akira obukulu ni yeeyongera okumubulya ati, “Niiwe oKurisito, oMwana wa Kitiisya waiswe oKibbumba?”

62 Awo oYesu n'airamu ati, “Ee ninze. Era mwalibona oMwana wa Muntu ng'atyaimo n'oKibbumba omu kifo ky'ekitiisya eino,* era ng'aizira oku bireri okuzwa omwigulu.”

63 Awo omu busungu, okabona akira obukulu nanyiira ebizwalobye, era n'akoba ati, “Tete tukaali tutakira niki abajulizi abandi?

64 Muwuliire ebibono ebizumirira oKibbumba ebyatumwire. Inywe museega mutya?” Awo bonabona ni basalira oYesu omusango bati awomeire kumwita.

65 Abamo ni batandiika okumwandaku ebitanta, ni bamubiikaku amaiso, kaisi ni bamukubba ebinfuute olwo ni bakoba bati, “Aale olagule akukubbire.” Awo abakuumi ni bamutwala nga webamukubba empi.

OPeetero yeegaana oYesu

(Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Yok 18:15-18,25-27)

66 Awo oPeetero owejabaire ansi oku luuga, omoiza oku baala abaweererya e wa kabona akira obukulu, n'aiza.

67 Oweyaboine oPeetero ng'ayota omusyo, n'amwekalikica, n'akoba ati, “Wena wabbaire n'ow'e Naazaleesi oyo, oYesu.”

68 Neye oPeetero ni yeegaana ati, “Ekyokoba tinkimaite era tinkitegeera.” Awo oPeetero

* **14:62 14:62** *Ekifo ky'ekitiisya eino, ooba, Oku lubba olw'engalo endiiro eya Kibbumba.* **14:62 14:62** Dan 7:13 **14:64 14:64** Lee 24:16

nazwa omu luuga, n'ayaba oku muzigo. Era onkoko n'akookoola.[†]

69 Awo omwala oodi nairamu okubona oPeetero, n'akoba ababbaire beemereire aawo ati, "Omusaiza onu ali ooti niiye omoiza oku basengereri ba Yesu."

70 Neye oPeetero ni yeeyongera okwegaana.

Era nga wabitirewo akaseera katono, ababbaire beemereire aawo ni bamukoba tete bati, "Dala oli moiza oku basengereri ba Yesu olw'okubba wena oli Mugaliraaya."

71 Neye oPeetero n'atandiika okweraama era n'okulayira ati, "Nze timmaite omusaiza oyo ogumutumulaku!"

72 Amangu ago onkoko n'akookoola omulundi ogwokubiri. Awo oPeetero n'ayebukirya ebyo oYesu ebiyabbaire amukobere ati, "Onkoko yaabba akaali n'okukookoola emirundi emibiri, nga waneeagine emirundi misatu ng'okoba oti tommaite." Awo oPeetero n'atinduka, era n'akunga.

15

OYesu omumaiso ga Piraato

(Mat 27:1-2,11-14; Luk 23:1-5; Yok 18:28-38)

1 Awo obwire owebwaceire, amakeezi pwi, abakabona abakulu n'abantu abakulu omwigwanga, n'abakugu omu by'aMateeka, era n'ab'oLukiiko oLufugi olw'aBayudaaya abandi bonabona, ni bateesa era ni basalawo. Ni

[†] **14:68 14:68** EBiwandiike ebimo eby'eira bibulamu ebibono ebikoba biti, era onkoko n'akookoola.

basiba oYesu, ni bamutwala ni bamuwaayo eeri oPiraato omufugi oMulooma.

² OPiraato n'amubuulya ati, "Niiwe okabaka w'aBayudaaya?" OYesu n'amwiramu ati, "Ee, kityo ng'woookobere."

³ Awo abakabona abakulu ni bamuwaabira emisango mingi.

⁴ OPiraato n'amubuulya ati, "Obula ekyok-wiramu? Obone emisango egibakuwaabira owe-giri emingi."

⁵ Neye oYesu tiyairireyo kumwiramu; kale oPiraato ni yeewunya.

OYesu bamusalira ogw'okufa

(Mat 27:15-26; Luk 23:13-25; Yok 18:39-19:16)

⁶ Omu biseera eby'oMukolo ogw'oKutambukirya, yabbaire mpisa okuteeranga omusibe abantu ogubasabanga okuteera.

⁷ Oku mulundi ogwo, omu mabbuusu mwabbairemu omusaiza nga bamweta Bbalaba, ogubasibiire aamo n'abayekera abainaye, abaitire abantu omu kediimo.

⁸ Awo ekiziima ky'abantu ni kyaba, ni kitandiika okusaba oPiraato okubakolera ng'oweyabbaire abakoleranga.

⁹ OPiraato n'abairamu ng'ababuulya ati, "Mutaka mbateerere okabaka w'aBayudaaya?"

¹⁰ Ekyo yakitumwire olw'okubba yamaite ati abakabona abakulu babbaire bawaireyo oYesu e gyali lw'engongi.

¹¹ Neye abakabona abakulu ni bacoolesya ekiziima ky'abantu bati oPiraato abateerere Bbalaba omu kifo kya Yesu.

12 OPiraato oweyababwirye ati, “Kaisi ogumweta okabaka w'aBayudaaya n'amukola ntya?”

13 Ibo bamwiriremu nga bakooka bati, “Omukomerere oku musalabba!”

14 OPiraato n'ababuulya ati, “Lwaki? Kibbikibiki ekyakolere?” Neye ibo ni bongeramu maani kukooka-bukooki bati, “Iwe omukomerere ku musalabba!”

15 Awo oPiraato olwa kutaka okusangaalya ekizima ky'abantu, n'abateerera oBbalaba. Neye n'alagira ni bafaamuula oYesu n'ofaaluu aliku emirobo egisima, kaisi n'amuwaayo okwaba okumukomerera oku musalabba.

*Abaisirikale bakiina oYesu
(Mat 27:27-31; Yok 19:2-3)*

16 Awo abaisirikale ni batwala oYesu omu lubiri lwa Piraato olubeeta Pulaitoriyo, ni beeta abanaabwe ab'ekibinja ekyo kyonakyona.

17 Ni bazwalisyaa oYesu eganduula entukuli-ikiriri, ni baluka engule eya mawa, kaisi ni bagimuzwalisyaa oku mutwe.

18 Awo ni batandiika okumukoba bati, “Owangaale, iwe okabaka w'aBayudaaya!”

19 Ni bamukubba emirundi n'emirundi omu mutwe n'olugada, ni bamwandaku ebitanta, ni bakoma amazwi nga beesuuca ooti bamuwa kitiiysa.

20 Awo owebamalire okumukiina batyo, ni bamutoolamu eganduula entukuliikiriri, ni bamuzwalisyaa engoye egigye, ni bamuwuluca, ni bamutwala okumukomerera.

*OYesu bamukomerera oku musalabba
(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Yok 19:17-27)*

21 Waliwo omusaiza ogubeeta oSimooni ow'e Kuleene eyabbaire akanga e ika omu kibuga Yerusaalemi ng'azwa omu kyalo ekiriraine awo. Ng'abitawo, abaisirikale ni bamukaka okwetiika omusalabba gwa Yesu. OSimooni onu niiye oiteeye w'Erigizanda n'oLuufo.

22 Awo oYesu ni bamutuuca omu kifo ekibeeta Gologoosa, amakulu gaakyo eKifo ky'eKiyanga.

23 Ni bamuwa enviinyo nga batabwiryemu obulezi obubeeta miira, neye n'agaana okuginywa.

24 Awo ni bamukomerera oku musalabba. Ni bagabana ebizwalobye, nga babikubbiraku kalulu, babone buli moiza oluyatwala.

25 Bamukomereire oku musalabba owegyatuuukire esaawa eisatu egy'amakeezi.

26 Omusango ogubamuvunaana ni baguwandiika oku kipande e ngulu oku musalabba bati, "OKABAKA W'ABAYUDAAYA."

27 Bakomereire n'abaibbi babiri oku misalabba, okumpi n'oYesu, omoiza oku lubba lwa Yesu olw'engalo endiiro, ogondi oku lw'engooda.

[

28 EKiwandiike ni kituukirira, ekikoba kit, "Bamubaliire aamo n'abakola ebibbibibbi]."*

29 Awo ababbaire babitawo ni batengeetya emitwe n'obulwa nga baduula oYesu, era ni

bakoba bati, “Oleke tubone! Iwe ayaba okuvunawo eYeekaalu, tete ogyombeke omu naku isatu,

³⁰ weeramye! Era ozwe oku musalabba oike ansi!”

³¹ Abakabona abakulu n’abakugu omu by’ाMateeka ga Musa, bona ni bamukiina nga bakobangana bati, “Yalamyanga abandi, tayezya okweramya onanyere!

³² OKurisito, iye oKabaka wa Isirairi, aale atyanu azwe oku musalabba aike ansi kaisi tumwikiririryemu!” N’abo abebakomereire okumpi n’oYesu, bona ni bamuduula.

Okufa kwa Yesu

(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Yok 19:28-30)

³³ Okuzwa oku saawa omukaaga paka oku saawa omwenda egyeigulo, endikiirya n’ekwata oku kyalo kyonakyona.

³⁴ Oku saawa ooti mwenda oYesu n’akunga n’eigono eryaminkirira ati, “Eloyi, Eloyi, lama sabbakusaani?” Amakulu gaakyo gati, “Kibbumba wange, Kibbumba wange, lwaki ondekerewo?”

³⁵ Abamo kwabo ababbaire beemereire aawo owebawuliire, ni bakoba bati, “Muwulire ayeta onaabbi Eriya!”

³⁶ Awo omoiza n’airuka n’atimya ekijuulo omu nviinyo ensasaami, n’akiteeka oku lugada, n’awa oYesu okufunfuuna, era ng’akoba ati,

"Oleke tubone abba ng'Eriya yaiza n'amutoola
oku musalabba!"

³⁷ Awo oYesu n'akunga maaminkirira, era
n'afa.

³⁸ Omu kaseera aka olutimbe olw'omu
Yeekaalu ni lunyiirikamu aakati, okuzwa angulu
okutuuka ansi.

³⁹ Omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100
eyabbaire ayemereire awo ng'alingiriire oYesu,
oweyaboine engeri egyafiremu, n'akoba ati,
"Dala omusaiza onu abbaire niiye oMwana wa
Kibbumba!"

⁴⁰ Era wabbairewo abakali ababbaire
e yalakuuku nga balengera. Era mwibo
mwabbairemu oMalyamu oMangadaleena,[†]
n'oMalyamu omaaye wa Yaakobbo omutomuto
n'oYose, ni mubbaamu n'oSoloome.

⁴¹ Abakali abo batambulanga n'oYesu nga ba-
muweererya, oweyabbaire omu Galiraaya. Era
wabbairewo abakali abandi bangi abaizire naye
ng'aniinaniina okwiza e Yerusaalemi.

Okuliika oYesu

(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Yok 19:38-42)

⁴² Atyanu eisana lyabbaire lyatira okugwa,
aate ng'eeri aBayudaaya lunu lwabbaire lunaku
lw'okutegeka, olw'okubba niirwo olwekubbem-
bera okuwuumula kw'eSaabbaato.

⁴³ Wabbairewo omusaiza ogubeeta oYusufu
ow'Alimasaaya eyabbaire omukwenda omu luki-
iko olukulu olw'aBayudaaya, era ogubawa ino

ekitiisya. Era yena eyabbaire akuumirira okubbaawo kw'obwakabaka bwa Kibbumba. OYusufu oyo n'aguma, n'ayaba e giri oPiraato n'amusaba omulambo gwa Yesu.

⁴⁴ OPiraato ni yeewunya okuwulira ati oYesu afire ira. N'ayeta omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100, n'amubuulya ooba ng'oYesu amalire okufa.

⁴⁵ Omukulu w'ekibinja ky'abaisirikale 100 oweyamalire okukakasa oPiraato ati kityo wekiri, oPiraato n'aikirirya oYusufu okutwala omulambo ogwo.

⁴⁶ Kale oYusufu n'agula olugoye olubeeta olineni olutukula, n'ayanula omulambo gwa Yesu oku musalabba, n'agulingira omu lugoye olwo, n'aguteeka omu magombe ag'empuku, era agebabbaire batemere mwibbaale. N'ayiringitya ogubbaale, n'aigalira omulyango gw'amagombe.

⁴⁷ OMalyamu oMangadaleena, n'oMalyamu omaaye wa Yose, ni beekalikica omulambo gwa Yesu e gibaguteekere.

16

Okuzuukira kwa Yesu (Mat 28:1-8; Luk 24:1-12; Yok 20:1-10)

¹ Awo eSaabbaato oweyawoireku, oMalyamu Mangadaleena, n'oSoloome, n'oMalyamu omaaye wa Yaakobbo, ni bagula ebyakaloosa baabe basiige omulambo gwa Yesu.

² Eizo waaku, oku lunaku olwesaabbiiti, amakeezi pwi, ni baaba oku magombe nga

3 beeбуulyangana bati, “Neye, naani eyatwiringitirya eibbaale okulitoola omu mulyango gw’amagombe?”

4 Olw’okubba eibbaale nago lyabbaire linene ino. Neye owebatuuka oku magombe, baabire okulola angulu oku kagingi amagombe e gigabbaire nga babona eibbaale baliyiringitirye bali-toire omu mulyango gw’amagombe ag’empuku!

5 Owebaingira omu magombe, ni babona omusaiza atyaime oku lubba lw’engalo endiiro, ng’azwaire eganduula enjeru, ni bawuninkirira.

6 Awo omusaiza oyo n’abakoba ati, “Muleke okuwuninkirira. Timunoonia Yesu ow’e Naaza-leesi ogubakomereire oku musalabba? Aanu abulawo, azuukiire. Mubone, kinu niikyo ekifo e gibabbaire bamuteekere.

7 Aale mwabe mukobere abeegibe, eino eino oPeetero, muti, ‘Yeesookere okwaba e Galiraaya. Eeyo gimwamubonera, era ng’oweyabakobere.’”

8 Oweyamalire okubakoba ebyo, olw’okuwuninkirira n’obuti obubitiriri obwabbaire bubakwaite, ni bawulukamu, ni bazwa oku magombe nga bairuka, era nandi ni bakoberaku muntu yenayena olw’okubba babbaire batiire ino.

EMMALIIRIRYA EGENDI EY’EIRA

Mak 16:9-20

*OYesu abonekera oMalyamu oMangadaleena
(Mat 28:9-10; Yok 20:11-18)*

[

9 OYesu oweyazuukiire amakeezi eino, oku lunaku olwesaabbiiti, yasookere kubonekera Malyamu oMangadaleena, oodi oguyabbingireku emizimu omusanvu.

10 OMalyamu oyo n'ayaba n'akobera abeegi ba Yesu, era nga babbaire bakaali bakunga.

11 Neye owebawuliire bati nambu oYesu mwomi, era mbu oMalyamu amuboineku, ni batakiikiriry.

*OYesu abonekera abeegi ababiri
(Luk 24:13-35)*

12 Ebyo nga biwoire, oYesu n'abonekera babiri kwibo nga baaba omu kyal. Yabbaire afaanana mu ngeri gendi.

13 Awo ni bairayo, ni bakobera abanaabwe. Neye bona nandi ni baikiriry.

*OYesu abonekera abeegibe eikumi na moiza
(Mat 28:16-20; Luk 24:36-49; Yok 20:19-23; Bik 1:6-8)*

14 Oluzwanyuma, oYesu n'abonekera abeegibe eikumi na moiza, nga batyaime balya. N'abanenya olw'okutabba n'okwikiriry, n'olw'obukakanyali bw'emyoyo gyabwe olw'okubba tibaikiriirye ebibono byabo abamuboine ng'amalire okuzuukira.

15 Era kwolwo n'abakoba ati, "Mwabe omu byalo byonabyona mulaabbe eeri abantu bonabona aMawuliro aMasa.

16 Nabuli agaikiririryamu, era ni bamubatiza, yalirokoka, neye atagaikiririryamu, omusango gwalimusinga.

17 “Abo abanjikiririryamu bakolanga ebyewunyo binu: Omu liina lyange babbinganga emizimu oku bantu; batumulanga omu ntumu egibatayegangaku;

18 singa bakwata empiri, era singa balinywa ekintu kyonakyona ekiita, tikyabakolenge bubibubbi. Bateekanga engalo gyabwe oku balwaire, abalwaire abo ni balama.”

OYesu bamutwala omwigulu

(Luk 24:50-53; Bik 1:9-11)

19 Awo oMusengwa oYesu oweyamlire okutumula nabo, ni bamutwala omwigulu, n'atyama n'oKibbumba omu kifo ky'ekitiisya eino.*

20 Awo abeegibe ni batambula nga balaabba wonawona aMawuliro aMasa. OMusengwa oYesu n'ababweeranga, era n'akakasanga obukwenda bwabwe ng'abakolesya ebyewunyo].†

* **16:19 16:19** *Ekifo ky'ekitiisya eino, ooba, Oku lubba olw'engalo endiiro eya Kibbumba.* **16:19 16:19** Bik 9:11 † **16:20 16:9-20** EBiwandiike ebimo eby'eira biri n'emmalirirya enyimpi, ng'eira omu kifo ky'enyiriri 9-20. Emmaliirirya eyo enyimpi niiyo eenu: *Okuzwa eeyo, abakali abo ni baaba e giri oPeetero n'abainaye ni babakobera omu bimpi bimpi byonabyona omwisuka ebyabakobere.* Ebyo nga biwoire, oYesu onanyere n'abonekera abeegibe, n'abatuma okulaabba obukwenda bwa Kibbumba, obw'emirembe gyonagyona obw'okulamya abantu, busalaanie omu kyalo kyonakyona, okuzwa e buzwaisana okutuuka e bugwaisana. Amiina.

**ENdagaano eMpyaka oMu Lugwere
Gwere: Endagaano Empyaka Omu Lugwere (Bible)**
copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gwere

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files
dated 3 May 2025
03698e2d-9c8d-5b1f-bc49-b0066e860180